

Conferința anuală a cercetării sociologice și de asistență socială 2010

București, *Facultatea de Sociologie si Asistență Socială*
Universitatea din București

28 mai 2010 / www.sas.unibuc.ro

PRELEGAREA DE DESCHIDERE

Ora 09:30
Sala 201, etaj 2

”Postsocialist Cleansing in Eastern Europe's Transitional Justice”

KATHERINE VERDERY

distinguished professor

Department of Anthropology, City University of New York, SUA

Katherine Verdery, este *distinguished professor* la Department of Anthropology, City University of New York, SUA. (vezi pagina de prezentare http://web.gc.cuny.edu/Anthropology/fac_verdery.html). Katherine Verdery va vorbi despre transformările economice, politice și culturale din Europa de Est de după 1989. Katherine Verdery a obținut doctoratul la Stanford University în 1977, cu o cercetare despre România, după care continuat să abordeze într-o manieră comparativă și istorică subiecte legate de societățile socialiste și post-socialiste. A publicat mai multe volume la edituri de prestigiu precum Princeton University Press, University of California Press, Columbia University Press, Cornell University Press etc. A predat la John Hopkins University, University of Michigan, City University of New York. A coordonat numeroase proiecte de cercetare despre economia politică a socialismului de stat, decolectivizare, analiza relațiilor de proprietate și transformările politice și culturale din România și Europa de Est. În 2008, conferința a fost deschisă de Alex Preda, profesor de sociologie la University of Edinburgh, Marea Britanie.

PROGRAM

Vineri, 28 mai 2010

- 9:00-9:30 - Înregistrare
- 9:30-11:00 - Deschiderea conferinței; Prelegerea de deschidere;
- 11:00-11:30 - Pauză
- 11:30-13:30 - Secțiunile 1-7
- 13:30-14:30 - Prânz
- 14:30-16:30 - Secțiunile 8-14
- 17:00-19:00 - Recepție

SECȚIUNILE CONFERINȚEI

Știința, societatea și publicul, (Secțiune propusă), p. 4	sala 201	Secțiunea 1
Devianță, delincvență și reacție socială (secțiune propusă), p. 6	sala 303	Secțiunea 2
Psihosociologie: Mari teme, mari pictori (secțiune propusă), p. 8	sala 301	Secțiunea 3
Inegalități, politici sociale și populație, p. 11	sala 202	Secțiunea 4
Obiecte, spații și identități, p. 13	sala 302	Secțiunea 5
Grupuri vulnerabile și riscuri sociale, p. 15	sala de consiliu	Secțiunea 6
Noi culturi ale muncii: Flexibilitate, disciplină și rezistență, p. 17	sala 101	Secțiunea 7
Noile media și noi legături sociale, p. 19	sala 201	Secțiunea 8
Dezvoltare regională și locală, parteneriate și participare (secțiunea propusă), p.22	sala 301	Secțiunea 9
Droguri, riscuri sociale și supraveghere, p. 23	sala 303	Secțiunea 10
Circulație, mobilitate și cultură, p. 26	sala 202	Secțiunea 11
Măsurarea ca acțiune socială (secțiunea propusă), p. 28	sala 302	Secțiunea 12
Instituții, teritoriu și populație, p. 31	sala de consiliu	Secțiunea 13
Studii ale relației dintre familie și școală. p. 32	sala 101	Secțiunea 14

ȘTIINȚA, SOCIETATEA ȘI PUBLICUL (SECȚIUNE PROPUȘĂ)

Prof. Lazăr Vlăsceanu, lazarvlasceanu@gmail.com

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Secțiunea își propune să ofere un spațiu de discuție privind relațiile publicului cu știința și cunoașterea științifică. Un punct de pornire îl constituie recenta anchetă sociologică „STISOC 2009 - Știință, tehnologie și societate. Interese și percepții ale publicului privind cercetarea științifică și aplicațiile tehnologice”, realizată în cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială din Universitatea din București (cercetător principal L. Vlăsceanu). Sunt binevenite contribuțiile care abordează, prin metodologii calitative sau cantitative, relațiile publicului cu instituțiile științei și influențele reciproce între cunoașterea științifică și alte tipuri de înțelegere a lumii.

Cine se ferește de deochi? Studiul dinamicii și determinantilor superstițiilor în România

Alexandra Mihai, i.al.mihai@gmail.com, Bogdana Humă,

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Studiul își propune să releve dinamica și determinanții superstițiilor în rândul populației din România. Datele au fost colectate prin intermediul unui chestionar aplicat pe un eșantion probabilist stratificat reprezentativ la nivel național cu un volum de 1161 de persoane. Chestionarul a fost elaborat în cadrul proiectului *Știință, tehnologie și societate. Interese și percepții ale publicului privind cercetarea științifică și aplicațiile tehnologice* (STISOC) Pentru a măsura credința în superstiții a fost construit un scor pe baza răspunsurilor participanților la cinci enunțuri care fac referire la câteva dintre cele mai frecvent întâlnite superstiții. Pornind de la literatura de specialitate consultată, care identifică o gamă largă de determinanți ai superstițiilor printre care se numără atât variabile socio-demografice, cât și individuale, de tipul trăsăturilor de personalitate, a motivațiilor, a cognițiilor și chiar a labilității psihice, ne-am propus să relevăm acei factori care îi caracterizează pe cei care își ghidează în mare măsură comportamentul pe baza credințelor iraționale de tip superstițios. Nu în ultimul rând, am pus în legătură credința în superstiții cu atitudinea față de știință, cunoașterea științifică și religiozitatea.

De pe băncile școlii? Educație școlară și competente în domeniul științei, sănătății și tehnologiei

Roxana Toader, drd. roxana.toader24@gmail.com

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Știința și tehnologia fac parte din viața cotidiană din ce în ce mai mult, competențele științifice și tehnologice generale ale publicului devenind premise ale dezvoltării sociale și personale, precum și noi surse ale inegalității sociale și economice. Am folosit date din cercetarea “Știința și publicul - STISOC”, 2009, pentru a analiza asocierea între școlarizare, pe de o parte, și cunoașterea științifică, cunoașterea în domeniul sănătății și competența tehnologică în domeniul tehnologiei informației și comunicării, pe de altă parte, în rândul publicului românesc. Am folosit de asemenea Eurobarometrul 63.1/2005 pentru a analiza variabilitatea acestei asocieri în rândul societăților europene.

Relațiile dintre alfabetizare științifică, atitudini față de știință, religiozitate și superstiții în contextul românesc

Alexandru Cernat, cernat.alex@gmail.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Eugen Glăvan, doctorand, glavan.eugen@gmail.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Atitudinile față de știință în societatea românească se manifestă variat, de la respingere până la suport necondiționat. Lucrarea *Relațiile dintre alfabetizare științifică, atitudini față de știință, religiozitate și superstiții în context românesc* își propune să afle cum interacționează aceste dimensiuni în rândul românilor. Analiza se bazează pe cercetarea *Știință și societate 2009*, o cercetare reprezentativă la nivel național din România care își propune să investigheze interesele și percepțiile publicului privind cercetarea științifică și aplicațiile tehnologice. Pentru a realiza acest lucru ne-am propus, pe de o parte, construirea unei scale robuste care să măsoare fiecare dintre dimensiunile studiate, iar pe de altă parte elaborarea unui model teoretic care să explice tipurile distincte de atitudini pozitive față de știință ale publicului. Relevanța acestui demers este dată de explorarea și testarea coexistenței unor tipuri de atitudini ce par independente la prima vedere. De exemplu, descoperim că există două tipuri distincte de atitudini pozitive față de știință, care însă interacționează în mod diferit cu stocul de cunoaștere științifică a publicului.

Studiu asupra sociologiei publice

Delia Bădoi, delia.georgiana.badoi@googlemail.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Încă de la originile sale, sociologia s-a confruntat cu problema definirii sale ca știință, iar cu timpul sociologia a acumulat și mai multe lacune datorită schimbărilor politice și economice dar mai ales datorită lipsei de promovare publică. Studiul pleacă de la premisa că există astăzi o opoziție, mai mult sau mai puțin pronunțată, legată de sociologia publică și sociologia din sfera academicului. Sociologia „care stă la adăpostul institutelor de cercetare” sau în universități are prea puține voci în sfera publică. Din aceste considerente, în S.U.A, apare pentru prima dată conceptul de „sociologie publică”, inițiatorul este președintele ASA, M. Burawoy (2004) care contrastează sociologia publică cu sociologia profesională, formă a sociologiei academice. Sociologia publică este astfel menită să faciliteze comunicarea între sociologi și restul indivizilor care nu au un contact direct cu disciplina sociologică și mai mult, ca orice individ să beneficieze de „produsele sociologiei”. Obiectivul cercetării de față este mobilizarea comunității sociologilor la cercetare și acțiune asupra viitorului sociologiei și a meseriei de sociolog din România. Studiul pleacă de la întrebarea: Este necesară o sociologie publică în România? Pentru a putea demonstra utilitatea unei sociologii publice, am adunat teorii și date din studii deja realizate în America dar și din România. La baza proiectului se află o cercetare calitativă, realizată cu 20 de subiecți care lucrează în domeniile științelor sociale: domeniul politicilor sociale, politicilor publice, sociologi care lucrează în universități și în domeniul marketing-ului și indivizi care nu au studiat sociologia și nici nu o legătură directă cu aceasta. Ca și instrument de cercetare a fost folosit ghidul de interviu semistructurat pe trei dimensiuni (subiecte principale): producătorii de sociologie, executorii sociologiei și beneficiarii de sociologie.

"Raiul", "horoscopul" și "bacteriile": convergența și divergența ontologiilor publice

Lazăr Vlăsceanu, prof. univ.dr., lvlasceanu@sas.unibuc.ro, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Cosima Rughiniș, conf. univ. dr., cosima.rughinis@gmail.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Bogdana Humă, asistent proiect, UEFISCSU, bogdana_huma@hotmail.com

Prezentarea discută relațiile dintre ontologiile publice religioase, ontologia științifică și ontologia „horoscopului” în răspunsurile oferite de respondenții anchetei „STISOC - Știință și societate. Interese și percepții ale publicului privind cercetarea științifică și rezultatele cercetării, 2009” și în Eurobarometrul 63.1 / 2005 referitor la știință și tehnologie. Pornind de la relațiile observate între acceptarea horoscopului, credința în entități religioase și cunoașterea științifică factuală, sunt propuse interpretări diferite privind procesele sociale și cognitive care generează aceste asocieri.

DEVIANȚĂ, DELINCVENȚĂ ȘI REACȚIE SOCIALĂ (SECTIUNE PROPUȘĂ)

Secțiunea se adresează specialiștilor (universitari și practicieni) din domeniul devianței și delincvenței, care au oportunitatea de a prezenta lucrări teoretice, note de cercetare sau rezultatele cercetărilor la care au participat. Nucleul secțiunii constă în prezentarea unor comunicări realizate în cadrul proiectului „Deculturația ca efect al detenției. Resocializarea în contextul sistemului progresiv și regresiv de executare a sancțiunilor privative de libertate” (Proiect IDEI PCE 2008, cod proiect ID-1977, finanțat de către CNCSIS). Cercetători care fac parte din echipa proiectului (conf. dr. Petronel Dobrică, director de proiect, prof. dr. Dan Banciu, lector dr. Gabriel Jderu, asistent dr. Ana Szabo, dr. Marian Badea) vor prezenta rezultatele primului an de cercetare pe tema adecvării reacției sociale (cu accent pe pedepsele privative de libertate) la devianța penală și reintegrarea socială a foștilor deținuți.

„Progresivitatea sociabilității” în două sisteme penale. Efectele subculturii penitenciare asupra instituției regimului progresiv de executare a pedepsei cu închisoarea

Petronel Dobrică, conf., petroneld@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

This study analyzes punishment execution in prison of two penal law systems: that of 1937 and that of 2006 (Law 275). I outline the contradictions between the rationality of the prison as an institution and the rationality of the society outside this institution. This contradiction generates a paradox of the penitentiary institution: preparing individuals for freedom through freedom deprivation. To understand the social prisoners' career I propose the concept of *sociability progressiveness*, which means that the *convicts' progressive recovery of the capacity to live in society (as the official purpose of the punishment states) is marked by the progressive recovery of the capacity to live in the convicts' world.*

Implicațiile prizonizării asupra procesului de resocializare a deținuților

Anamaria Szabo, Asist.univ.dr., ana.szabo@gmail.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Lucrarea este parte a proiectului de cercetare „Deculturația ca efect al detenției. Resocializarea în contextul regimului progresiv și regresiv de executare a pedepselor privative de libertate”, finanțat prin Programul Național Idei, Proiecte de Cercetare Exploratorie, Competiția 2008, Cod CNCSIS 1977. Lucrarea pleacă de la premisa că prizonizarea presupune două procese paralele: deculturația (pierderea abilității de a imagina soluții și de a lua decizii necesare integrării sociale) și enculturația (câștigarea și/sau aprofundarea unor abilități de a imagina soluții și de a lua decizii privind adaptarea la cultura penitenciară, opozabilă integrării sociale). Deculturația și enculturația au loc ca urmare a separării deținuților de comunitate, a interdicțiilor impuse de instituția penitenciară și a contactului forțat cu alți deținuți. Ipoteza lucrării de față este că deculturația trebuie analizată în paralel cu enculturația, ambele procese influențând succesul resocializării deținuților.

Factorii favorizanți ai recidivei. O tipologie a infractorilor de carieră

Cristina Dâmboeanu, Dr., Institutul de Sociologie

Studiul de față prezintă rezultatele unei cercetări calitative efectuată pe baza unor interviuri în profunzime, tip povestea vieții, cu un număr de 40 de recidiviști care își executau o pedeapsă privativă de libertate în penitenciarele Giurgiu, Jilava, Rahova și Târgșor. Constatările cercetării au permis identificarea, în raport cu factorii favorizanți ai recidivei, a patru mari categorii de infractori: 1) recidiviștii „forțați” sau „constrânși” de circumstanțele sociale, a căror conduită infracțională se

perpetuează datorită acumulării în timp a unor dezavantaje (materiale, sociale etc.); 2) recidiviștii pentru care infracționalitatea și lipsa unei ocupații par a fi opțiunea pentru un anumit stil de viață; 3) dependenții de droguri, pe care consumul abuziv de heroină îi împinge către o carieră infracțională de lungă durată; 4) recidiviștii „accidentali”, care declară că *nu le stă în fire* să comită infracțiuni și care apelează la clasicele „strategii de neutralizare” atunci când vorbesc despre faptele lor.

Filicidul maternal și paternal în România: tendințe și factori de risc

Ecaterina Balica, dr., Institutul de Sociologie al Academiei Române

Articolul prezintă rezultatele unor investigații realizate la nivelul unui lot de persoane condamnate definitiv pentru savârșirea unor fapte de omor care pot fi circumscrise faptelor de omor desemnate în literatura de specialitate prin termenul de filicid. În opinia noastră prin filicid se înțelege „omorul comis de către părinți asupra copiilor lor, indiferent de vârsta victimei” (Jaques D. Marleau et al, 1999). Scopul investigațiilor noastre l-a constituit identificarea factorilor de risc care se manifestă la nivel individual, familial și comunitar în cazul filicidului paternal și maternal pentru a putea oferi reperele necesare unor acțiuni de prevenire a faptelor de omor comise de părinți asupra copiilor lor. Metodologia utilizată ne-a permis obținerea unor informații privind familia de origine în cadrul căreia a evoluat agresorul până la vârsta de 18 ani, familia pe care și-a constituit-o, relațiile din mediul familial de origine și din mediul familial în care s-a produs omorul, informații privind modul de realizare al infracțiunii comise, dar și date despre factorii situaționali care au concurat la realizarea actului de violență. Întrucât interesul nostru pentru omorul comis în spațiul familial s-a materializat sub forma unor studii anterioare, am încercat să realizăm în cadrul articolului de față și o comparație între persoanele care comit omoruri în spațiul familial și persoanele care comit filicid. *Cuvinte cheie: filicid, filicid paternal, filicid maternal, factori de risc, omor în spațiul familial.*

„Scrisori, exive, și petiții: corespondența persoanelor deținute”

Marian Badea, Dr.

Pe urmele cehului, Vaclav Havel, și ale slovacului, Milan Simecka, vor fi observate funcțiile corespondenței dintre persoanele deținute și membrii familiilor acestora, din afara penitenciarelor. Este, reducerea incertitudinii experimentate de persoanele de curând încarcerate, sau de persoanele care tocmai vor fi eliberate din penitenciar, una dintre aceste funcții? În pregătirea unui studiu practic, articolul documentează această ipoteză. Pe de altă parte, corespondența internă clandestină, în forma *exivelor*, pare a avea și funcția de adaptare la viața din penitenciar, a persoanelor deținute: o altă ipoteză, construită în acest articol. În dialogul cu autoritățile publice, persoanele deținute își pot exercita dreptul de petiționare. Rezultatul acestui dialog poate influența atât traiectoria biografică, a persoanelor deținute, cât și practica instituției penitenciare.

Agresivitatea în mediul penitenciar ca efect al deculturalizării

Dan Banciu, Prof. univ. dr. Institutul de Sociologie

Mediul penitenciar exercită o serie de efecte negative pentru acei deținuți care nu pot să se adapteze restricțiilor și rigorilor impuse de normele formale și informale specifice acestei instituții. Lipsa de contact cu familia, înstrăinarea și însingurarea, decăderea din statusul și rolul anterior generează o serie de reacții agresive manifestate sub forma unor agresivități verbale și fizice, hărțuiri, jigniri, calomnii, bârfe, loviri și vătămări corporale. Ele sunt generate de supraaglomerarea în mediul carceral, de conflictele pentru ocuparea unui spațiu individual în celulă, pentru procurarea diverselor obiecte și bunuri necesare, pentru apărarea sau protejarea unui coleg/prieten, de nevoia de recunoaștere și obținerea unei anumite ierarhii, dar și de respingerea instituției și a personalului care lucrează în penitenciar. O posibilă diminuare a acestor conflicte ar conduce la o mai bună resocializare și mai ales, la o bună reinserție postpenală a celor condamnați la închisoare.

Muncă emoțională și practici corporale în închisoare. Tatuajele și deculturația

Lector dr. Gabriel Jderu, Drd. Fidelie Kalambayi, gjderu@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Orice tip de organizare socială implică din partea actorilor sociali angajarea într-o activitate de *muncă emoțională* ce constă în punerea în scenă a unor strategii de control al emoțiilor și sentimentelor celorlalți (Hoshschild, 1983/2005). Închisoarea ca tip de instituție de resocializare implică o contradicție internă dată de caracterul ei de *instituție totală* (Goffman, 1961/2004): există o mare diferență între *raționalitatea socială* caracteristică mediului carceral și *raționalitatea socială* caracteristică vieții în libertate (Dobrică, 2009). Prin urmare, închisoarea ca tip de organizare socială implică un tip specific de *muncă emoțională* din partea instituționalizaților. Ceea ce dorim să argumentăm în această lucrare este că practicile corporale din închisoare, în general și tatuajele, în special, pot fi privite ca practici corporale la care unii deținuți apelează pentru a controla emoțiile celorlalți în raport cu ei și, implicit, pentru a crea previzibilitate organizării sociale a spațiului carceral. Pentru o privire asupra frecvenței acestor practici în sistemul penitenciar din România și asupra profilului sociodemografic al deținuților care le utilizează, vom prezenta date din 3 anchete sociologice efectuate în penitenciare în perioada 2007 – 2009.

Executarea pedepselor privative de libertate, drepturile și obligațiile persoanelor private de libertate. Prezentare comparativă cu alte sisteme de drept din Uniunea Europeană

Erich Emilian Măstăcan, Judecător delegat, nelcosmin@yahoo.com
Penitenciarul Poarta Albă

Lucrarea va prezenta o analiză comparativă și critică a drepturilor și obligațiilor pe care le au persoanele private de libertate prin raportare la legislația în materie a altor state din Uniunea Europeană. Se va avea în vedere executarea pedepselor în Spania (din care este inspirată Legea 275/2006), Germania, landul Hamburg (germanii au câte o lege de executare a pedepsei pentru fiecare land cu diferențe minime), legislația din Franța. Se vor aborda și noile modificări ale legii romane ce vor intra în vigoare cât de curând, având în vedere că aceste modificări au trecut de Parlament, fiind în prezent la promulgare. Analiza va avea în vedere scopul executării pedepselor și cum acesta poate fi atins prin asigurarea unor drepturi și impunerea unor obligații persoanelor private de libertate.

PSIHOSOCIOLOGIE: MARI TEME, MARI PICTORI (SECȚIUNE PROPUȘĂ)

Proiectul “Psihosociologie: Mari teme, mari pictori” și-a propus să reunească prezentări conținând picturi celebre, care să illustreze mari teme din domeniul psihosociologiei.

Stilul de viață al femeilor în opera lui Renoir

Gabriela Dinu-Teodorescu, drd. gabiteodorescu2003@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Secția Sociologie, Universitatea din București

Prezentarea cuprinde o selecție de lucrări ale pictorului francez Pierre Auguste Renoir care relevă anumite aspecte ale stilului de viață al femeilor sfârșitului de secol 19 și începutului de secol 20. Una din dimensiunile importante ale stilului de viață o reprezintă modalitatea de petrecere a timpului liber. Alte dimensiuni ale stilului de viață sunt reprezentate de

opțiunea pentru anumite produse culturale și bunurile și serviciile utilizate. Picturile au fost selectate pentru a marca aceste aspecte și a ne oferi o imagine asupra modului în care unul din marii artiști ai lumii a surprins momente semnificative pentru viața femeilor timpului său, în plină perioadă de dezvoltare socială și economică, de schimbare și evoluție a rolului și statutului femeii în societate.

Dimensiunea psihosocială a vieții satului românesc

Andrea-Mariana Marian, drd., andrea_marianro@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Propunem spre analiză reprezentarea țăranului și a satului românesc în cadrul picturilor realizate, începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea, de către: Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ion Andreescu, Ștefan Luchian, Octav Băncilă, Camil Ressu și Corneliu Baba. Ansamblul colecției de tablouri selecționate și care urmează a fi prezentate se dorește a fi o „privire către noi înșine, ca popor” – după cum spunea sociologul și etnograful Ion Chelcea. Structura lucrării are în vedere următoarele tematici: portrete de copii, femei și bărbați de la țară, cadrul natural, elemente ale culturii materiale (locuința, hrana și transportul), diverse aspecte ale muncii agricole și domestice, cultura spirituală – componentă indispensabilă a vieții satului, momente dramatice din timpul Răscoalei de la 1907, alte evenimente semnificative din viața colectivității rurale. Apreciem că abordarea psihosocială a vieții satului românesc reprezintă o contribuție importantă la procesul de definire a identității naționale a românilor în contextul actual al globalizării.

Comportamentul prosocial ilustrat în pictură

Ana-Mirela Ștefan, Doctorand, anamirelastefan@yahoo.com, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Lucrarea este o prezentare sub forma unui colaj a mai multor lucrări de artă ale unori pictori celebri, care au ilustrat în operele lor forme ale comportamentului prosocial. Sunt incluse picturi din epoci și curente diferite, dar care au în comun ilustrarea unor scene de altruism, caritate, întrajutorare. Prezentarea picturilor este susținută și de repere teoretice fundamentale ale studiilor asupra comportamentului prosocial.

Frica în pictura barocă

Costin Corina, Doctorand, corinacostin@gmail.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Cu secole înainte ca cercetătorii din psihosociologie să studieze emoțiile primare (inclusiv frica), marii pictori au realizat demersuri asemănătoare cercetărilor sociologice, prin surprinderea vizuală a expresiilor emoțiilor umane. În picturile artiștilor celebri, atât frica individuală, cât și frica socială sunt surprinse într-o manieră realistă, emoționantă, chiar cutremurătoare. Lucrarea prezentată corelează operele marilor pictori ai stilului baroc (ca Rubens, Poussin și Rembrandt) cu teoriile psihosociologice despre frică, surprinzând astfel puterea transformatoare a artei. Aceasta așază omul față în față cu cele mai mari temeri ale sale, oferindu-i, prin Cunoaștere, un ascendent asupra Fricii, emoția cel mai greu de controlat și cu efectele cele mai puternice dintre toate emoțiile primare. Controlul total al fricii rămâne o utopie, însă puterea omului asupra propriilor emoții este din ce în ce mai mare – arta având un rol central în această ecuație.

Copilăria – lumini și umbre

Flavia Iosub, drd., flaviadoi@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Lucrarea de față se concentrează asupra modalității în care diverși pictori au surprins unele aspecte caracteristice copilăriei. Picturile au fost identificate și selectate (din muzeul virtual care se găsește la adresa <http://www.mystudios.com/artgallery>) în funcție de variate criterii: autorul lucrării, vârsta subiectului, tipul de pictură,

subtema în care aceasta se încadrează. Prezentarea beneficiază de comentarii și precizări care dezvoltă aspectele vizate, precum și de o adecvată selecție muzicală, care completează portretul de lumini și umbre al copilăriei.

Reprezentări iconografice ale starurilor

Elena-Lidia Stan, drd., lidia_24_ely@yahoo.com, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

În cadrul secțiunii „*Psihosociologie. Mari teme, mari pictori*”, supun atenției modalitatea în care au fost reprezentate starurile celebre în pictură, întărind, totodată, afirmația lui Jeff Koons: „*arta este un mijloc de manipulare a oamenilor*”. Utilizate drept mijloace de informare în masă, starurile constituie una din variatele teme, generate de o nouă formă de expresie apărută în artă: **pop-art**-ul. Edgar Morin definea conceptul (de star) ca fiind „*produsul unei dialectici a personalității: un actor își impune personalitatea sa eroilor săi, eroii săi își impun personalitatea lor unui actor, din această supraimpresiune se naște o ființă mixtă: starul*”. Staruri hollywoodiene, precum Marlyn Monroe, Elvis Presley etc., au fost reproduse, cu ușurință, de către pictori. Prin reprezentările lor (ale muncii, ale sexualității, ale etniei și ale genului) ele promovează idei despre ceea ce îl definește pe un individ, în general. De exemplu, Marilyn Monroe, ca un star, nu ca o persoană, semnifică un tip particular de feminitate și puritate sau, cum argumentează Richard Dyer însuși, „*o figură exemplară a situației femeii în capitalismul patriarhal*”.

Dimensiunea psihosocială a emoției iubirii /Dimensiunea psihosocială a procesului de îmbătrânire

Vanea Madalin Octavian, drd., madalinvanea83@yahoo.com, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Am ilustrat cu picturi celebre două teme din perimetrul psihosociologiei. Procesul îmbătrânirii care afectează toate ființele vii, etapele acestuia, vârstele diferite pe care le cunoaște un individ de-a lungul vieții sale și tipurile de îmbătrânire. Discriminarea vârstnicilor și inegalitatea în tratamentul acestora la locul de muncă, procesul de îmbătrânire a populației are tendința să se amplifice în următorii ani. Demografic, fenomenul îmbătrânirii are implicații asupra utilizării și dezvoltării capitalului uman din România și reprezintă o problemă actuală care este descrisă și interpretată în această prezentare prin intermediul operelor unor pictori celebri: Vincent Van Gogh, Eugene Delacroix, Michelangelo Buonarroti, Rembrandt Van Rijn, Peter Paul Rubens și Paul Cezane. Am ilustrat și iubirea care este o emoție universală, pozitivă și face parte din categoria emoțiilor cognitive mai elevate. „Cu toate că particularitățile fundamentale ale dragostei sunt înnăscute și universale, fiecare civilizație îi poate acorda valori diferite considerând-o fie un perturbator primejdios al ordinii, fie cea mai fascinantă experiență dorită cu orice preț” (François LeLord, Christophe André, Cum să ne exprimăm emoțiile și sentimentele, 2003, 296). Pentru a înțelege și a explica fenomenul atracției interpersonale, din ce cauză ne atașăm față de anumite persoane, care sunt procesele de apariție și formare a prietenilor și iubirilor, care sunt criteriile alegerii partenerului conjugal, dragostea și căsătoria, satisfacția și insatisfacția în viața cuplului marital am ilustrat și analizat viziunea picturilor mai multor artiști care au avut o predilecție pentru tema iubirii: Francesco Hayez, Sir Lawrence Alma-Tadema, Edmund Blair Leighton, Sir Frank Dicksee, John William Waterhouse și Francois Boucher.

Zvonurile din decembrie 1989: dimensiuni psihosociologice ale influenței sociale

Aurelian Stoica, drd., Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Decembrie 1989 a reprezentat un moment cheie în care nemulțumirea acumulată în interiorul sistemelor totalitare și măsurile violente adoptate de autoritățile unor state, inclusiv România, au condus la manifestări de protest de amploare, care au schimbat harta politică a Europei de Est și a lumii. Particularitatea climatului social din țara noastră, marcat de frustrare și revoltă, a favorizat apariția și transmiterea mai multor categorii de zvonuri, ai căror factori emergenți au reprezentat, de cele mai multe ori, o necunoscută pentru cercetători. Studiul prezintă tipologia zvonurilor transmise în România în intervalul menționat, subliniind apartenența acestor fenomene psihosociologice la domeniul mai larg al influenței sociale, prin prisma efectelor produse la nivelul unor categorii de populație.

Prima analiză psihosociologică a opiniei publice în literatura noastră de specialitate (Constantin Sudețianu, 1935)

Septimiu Chelcea, prof. univ. dr., schelcea@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Se împlinesc 75 de ani de la publicarea lucrării *Opinia publică. Analiza condițiilor și aspectelor ei* (Cluj, Imprimeria Fondul Cărților Funduare, 1935) a sociologului clujean Constantin Sudețianu (1885 – 1960). În literatura noastră de specialitate, este prima analiză cuprinzătoare a acestui fapt social, pe cât de frecvent invocat, pe atât de dificil de definit. Această „mică lucrare” (de 36 de pagini) – după cum o caracteriza însuși Constantin Sudețianu, care funcționa la acea dată ca profesor suplinitor la Catedra de sociologie și etică a Universității din Cluj – relevă sincronizarea studiilor psihosociologice din România cu direcțiile de cercetare a opiniei publice pe plan mondial. Este ceea ce îmi propun să argumentez în prezenta comunicare științifică.

INEGALITĂȚI, POLITICI SOCIALE ȘI POPULAȚIE

Fiice nedisciplinate ale mamelor eroine. Politici familiale, control social și persistența sărăciei familiilor cu mulți copii în România contemporană

Cristina Rat, Lector univ., dr., cristina_rat@yahoo.com

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea “Babeș-Bolyai” Cluj

Lucrarea își propune să analizeze mecanismele disciplinării încorporate în politicile familiale din România contemporană și felul în care acestea adâncesc clivaje sociale prin „incluziunea adversă” (Sen, 2000; Anthias, 2001) a categoriilor sociale deprivat economic. Prima parte discută particularitățile politicilor familiale din România prin comparație cu sistemele din Polonia, Slovacia și Ungaria, utilizând microsimulări ale impactului redistributiv al acestora pe baza datelor furnizate de MISSOC – Comisia Europeană pentru anii 2007 (anul integrării României) și 2009. A doua parte investighează modificările majore survenite în reglementările privind prestațiile sociale pentru familiile cu copii în România în perioada de tranziție, urmărind amprenta politică a descalificării mamelor cu patru sau mai mulți copii din „mame eroine” în „mame iresponsabile”, ce „abuzează” de prestații sociale obținute prin „instrumentalizarea și exploatarea” copiilor lor. Analiza se focalizează pe situația familiilor cu o poziție marginală și participare sporadică pe piața forței de muncă, beneficiari ai măsurilor de protecție socială ce țintesc categoriile sărace, argumentând că aceste măsuri sunt articulate mai degrabă într-o logică a disciplinării parentale și control al fertilității „iresponsabile”, decât într-o logică a investiției sociale în copii (Lister, 2005; Lewis, 2006).

Impactul politicilor familiale asupra fertilității în Europa contemporană

Daniel Raspop, doctorand, daniel_78r@yahoo.com

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea “Babeș-Bolyai” Cluj

Folosind date din 31 de state din Europa, furnizate de Eurostat, EVS și ISSP și utilizând corelația și regresia liniară multiplă, studiul măsoară impactul pe care politicile familiale, factorii economici și cei culturali îl are asupra fertilității și oferă un model explicativ al variației fertilității în aceste state. Rezultatele studiului demonstrează o puternică relație între fertilitate și anumite componente ale politicilor familiale, precum concediul post-natal sau *child care* și faptul că nu există o relație liniară între fertilitate și alocația pentru familie/copil, concediul pentru creșterea copilului sau ajutorul dat la naștere. Modelul explicativ propus (a cărui R^2 este peste 0,7) sprijină parțial teoria cererii de copii propusă de G.

Becker - în condițiile în care venitul net și anumite componente ale politicilor familiale sunt cei mai importanți factori care influențează fertilitatea – dar această valoare explicativă o poate avea doar în condițiile în care sunt introduși în model și factori culturali.

Un exercițiu prospectiv de actualitate și mare sensibilitate: speranța de viață la vârsta de pensionare

Ghețau Vasile, Prof. Univ. Dr., vasile.ghetau@digicom.ro

Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Asupra speranței de viață pe care o au persoanele pensionate la date recente (ca și a celor care se vor pensiona la vârsta standard din anul 2030 - 65 de ani) s-au vehiculat și se vehiculează cifre eronate. Lipsește suportul științific autentic. Este ceea ce își propune să aducă această comunicare. Se motivează caracterul neștiințific al estimării speranței de viață după pensionare folosind datele asupra mortalității pe vârste și speranței de viață din anul 2009. Pornind de la vârstele medii la pensionare în anul 2009 la cele șapte categorii de pensie de asigurări sociale de stat (bărbați și femei), se folosește o abordare metodologică nouă a mortalității și speranței de viață după pensionare, recurgând la mortalitatea pe generații (medii) din care provin persoanele pensionate în anul 2009. Este abordarea longitudinală a mortalității și speranței de viață. Studiul prezintă estimări fiabile și inedite ale speranței de viață pe care o au persoanele pensionate în anul 2009, pe sexe și șapte categorii de pensie. O privire critică asupra metodei și rezultatelor este adăugată.

Mituri privind pensionarii și sistemului de pensii în România

Marian Preda, prof. univ. dr. mpreda2513@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Suntem în plină criză economică, au loc reduceri de drepturi sociale, iar pensionarii sunt între actorii principali ai acestor evenimente. Comentarii politici, opoziția, populația în ansamblu vehiculează frecvent afirmații precum: “pensionarii sunt bătrânii noștri, sunt cei care au muncit 30-40 de ani, pînă la vîrsta de 60-65 de ani”, “pensionarii sunt cei mai săraci dintre români”, “pensia medie netă trebuie să reprezinte cel puțin 45% din salariul mediu net pentru a fi justă”, “după ce au muncit o viață întregă, speranța de viața este atît de mică în România încît pensionarii mai apucă doar cîțiva ani de pensie”, “femeile au avut viața cea mai grea, au lucrat și la serviciu și în familie, au crescut copii așa ca au dreptul moral să fie pensionate mai devreme decît bărbații” etc. Este greu de crezut dar toate acestea și multe altele sunt doar **mituri populare care sunt contrazise de realitatea statistică, demografică, economică**. Lucrarea își propune ca, utilizând analize ale statisticilor oficiale, sondaje de opinie mai puțin cunoscute, comparații cu alte țări, proiecții demografice să explice apariția miturilor de mai sus, să “demitizeze” astfel de afirmații, să restabilească adevăruri incomode și impopulare.

Schimbarea profilului demografic al mediului rural (1990-2009)

Mihalache Flavius, drd., mihalacheflavius@yahoo.com

Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Plecând de la analiza în profil longitudinal a evoluției principalilor indicatori demografici, pe baza datelor INS, acest studiu își propune să evidențieze procesul de schimbare demografică a mediului rural românesc în ultimele două decenii. În intervalul 1990-2009 populația rurală înregistrată în statisticile oficiale s-a redus cu peste 1,2 milioane persoane, în timp ce ponderea populației de peste 65 de ani a crescut la peste 18 % din totalul efectivului (INS, Anuarul Statistic 2008). Valoarea RTF în rural s-a prăbușit de la 2.8 în 1990 la 1.5 în ultimii ani. Analizat în profil teritorial, profilul demografic rural nu este nici pe departe unul unitar, existând diferențieri multiple atît între regiuni, cât și între diferitele tipuri de localități.

OBIECTE, SPAȚII ȘI IDENTITĂȚI

Cînd în gol, cînd în plin: practicînd observația în centrul Bucureștiului

Puiu Lățea, drd., puiu.latea@yahoo.com, University of Michigan, Doctoral Program in Anthropology (împreună cu Andrada Istrate, Iulia Gheorghiu, Mihaela Pamfil, Simona Ciotlăuș și Ștefania Matei - SAS Bucuresti)

Prezentarea se referă la un exercițiu metodologic desfășurat recent, în proximitatea Pieței Universității din București. Prima parte este o descriere generală a exercițiului. A doua parte prezintă felul în care diferiți participanți experimentează observația în gol (care nu urmărește ceva anume), respectiv observația în plin (practicată cu un scop relativ precis). Ultima parte discută statutul mai degrabă neproblematizat al observației în cercetarea sociologică și antropologică contemporană și propune cîteva teme mai generale de reflecție.

Construirea identității povestitorului în narațiunile conversaționale

Loredana Iordache, drd. lorepavi@yahoo.com
Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București

Lucrarea de față își propune să demonstreze că povestirile pe care vorbitorii aleg să le spună în interacțiunile conversaționale reflectă un anumit portret al acestora. Corpusul pe baza căruia am întocmit acest studiu este oral și constă în înregistrări audio proprii (aprox. 25 h) ale unor interacțiuni conversaționale autentice, față în față, formale și informale, care conțin narațiuni conversaționale. Examinarea resurselor lingvistice și a mărcilor discursive folosite de către naratori în povestirile spuse în conversație a scos la iveală felul în care vorbitorii își construiesc identitatea în fața ascultătorilor și modul în care se raportează la ceilalți indivizi din societate. Aceste identități sunt construite local, fiind dependente de contextul (social și spațio-temporal) în care se spune povestirea.

Consuming the City: Centrality and Class in Cluj

Norbert Petrovici, Asist. Univ. dr., norbertpetrovici@socasis.ubbcluj.ro
Universitatea Babes-Bolyai

During the neoliberal restructuring in the first postsocialist decade, class and marginality in Cluj, Romania, tended to be constituted in the language of localist identity. The city center bared the marks of the symbolic fights where the former socialist workers, made redundant, claimed their right to the city by supporting nationalist public reordering. However, in the second decade the center was apparently neutralized politically by means of commodification, the coffee houses have become landmarks of centre. The new middle class was becoming more sophisticated and their consumption places were becoming increasingly complex, producing two types of spaces, 'cultural coffee shops' and 'posh coffee shops', used by two opposing middle class factions. The working class reappropriation of the city center by means of localist language was replaced by intra-class struggles, where the politics of image and selfhood became major instruments in reshaping the political discourses over legitimate public intervention.

Reamenajarea spațiului domestic rural în perioada post-comunistă. Studiu de caz localitatea Mănăstirea Humorului –Bucovina

Monica Mihaela Iancău , drd., monica.iancau@yahoo.com, SNSPA

Care este importanța aspectului general al unei gospodării (casă, grădină, dependințe) în raport cu funcționalitatea și durabilitatea ei? Ce influență a avut turismul asupra acestui raport? Metodologia a constat din: metoda interviului semistrukturat, incluzând interviul pe bază de fotografii (20 localnici și 21 turiști); - metoda biografică a caselor deținute de localnicii intervievați; - metoda fotografiei reflexive – case reușite din localitate din perspectiva a doi localnici. Rezultatele indică o schimbare majoră de la generația persoanelor vârstnice la generația copiilor și nepoților lor, primii punând accent pe criteriul funcționalității și durabilității în evaluarea unei gospodării, în timp ce urmașii lor acordă o pondere mai mare aspectului general al gospodăriei, fapt potențat de fenomenul turistic. Categoria vârstnicilor consideră casa și gospodăria tradițională un model de înțelepciune și chibzuință, în timp ce casele și gospodăriile construite de copiii lor sunt acte grăbite și nesăbuite. Pentru generația activă în modificarea și construirea spațiului domestic, reperul urmat este unul de inspirație urbană (*noi nu suntem la țară*). Odată cu apariția turiștilor, au inserat elemente rustice dorind să se poziționeze ca stațiune montană și nu ca localitate agroturistică (*noi aicea suntem la munte, e o diferență, e altă mentalitate*), dar și elemente tradiționale specifice locului (*genul ăsta în care să te simți ca la bunica... merge sincer foarte, foarte bine*). Astfel, aici casa tradițională este numită «muzeu», urbanul fiind văzut că superior ruralului mai mult pe un curs al evoluției de la trecut la viitor decât pe un curs al evoluției de la sărăcie la bunăstare.

Semnificația palatului în ansamblul construcției identitare a romilor. Studiu de caz în satul Toflea din Galați

Rarița Mihail, lect. dr., rarița_mihail@yahoo.com

Universitatea “Dunărea de Jos” Galați

rarița_mihail@yahoo.com

Studiul de față își propune să surprindă semnificația palatului romilor în contextul mai larg al construcției lor identitare. În acest scop, am realizat o cercetare de teren preponderent calitativă, abordată printr-un studiu de caz asupra unei comunități de romi dintr-un sat gălățean, unde au fost înregistrate o serie de povestiri ale vieții. De asemenea, s-au întocmit fișe de observație neparticipativă pentru a dezvălui strategiile de construcție și afirmare identitară - prin intermediul unor elemente ale modelelor culturale specifice - și, în mod particular, simbolistica palatelor romilor. Pentru atingerea acestor obiective, au fost descrise și analizate bazele construcției grupului rom sub mai multe aspecte: legitimitatea istorică și memoria colectivă, relațiile cu populația majoritară, spiritul comunitar. Ulterior, au fost abordate anumite elemente comune în calitate de terenuri de investire identitară: tradițiile cultural-folclorice, modul de viață (munca, locuința, îmbrăcămintea), limba, palatul ca simbol identitar.

Disoluția unei tradiții. Câteva considerații privind istoria proprietății colective din localitatea Orlat (jud. Sibiu)

Monica Popa, lector universitar, m_sisestean@yahoo.com

Universitatea Spiru Haret, Facultatea de Sociologie și Psihologie

Comunicarea de față își propune să abordeze subiectul proprietății colective din comuna Orlat, punând accent pe dinamica regimului proprietății în context istoric și pe analiza sociologică a sistemului actual de administrare a resurselor comune forestiere. Regimul proprietății comune poate fi definit la confluența dintre normele formale și cele cutumiare, exprimate atât la nivelul instituțiilor obiectivate social (primărie, ocoale silvice etc), cât și în cadrul proceselor de acțiune colectivă. Chiar dacă comunității i se recunosc formal drepturile egale de accesare a pădurii, în fapt discutăm de mai multe categorii de coproprietari; cei care dețin pârghiile formale și instrumentalizează tradiția, ce nu constituie un reper legitimator al drepturilor de proprietate, ci mai degrabă un mijloc de accesare a proprietății, iar pe de altă parte, categoria subiecților proprietari abstracti fără funcții administrative, a căror statut de jure este recunoscut în legi, statute și așezăminte, însă cu o slabă obiectivare socială. Actualmente, regimul proprietății se definește ca proces sau acțiune desfășurate preponderent la nivel formal, agenții sociali implicați structurându-și comportamentele nu în conformitate cu stipulările juridice, ci mai degrabă cu un set de interese economice posibil realizabile în condițiile slabei reprezentări sociale a statutului de coproprietar.

Oameni, pensiuni și Petőfi Sándor – identitate și economie într-un sat maghiar din România

Alexandru Iorga, Doctorand, Asistent cercetare, al.iorga@gmail.com, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială / Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”

Utilizând date de teren din anul 2007, în această lucrare, încerc să explorez mecanismele de construcție a identității prin intermediul turismului într-un sat maghiar din România, punând accent pe două dimensiuni ale turismului: cea culturală și cea economică. Pe de o parte, argumentez faptul că satul este o enclavă etnică, iar turismul practicat aici este unul cultural/identitar. Pe de altă parte, încerc să arăt cum turismul practicat este adoptat de comunitate ca o strategie de dezvoltare locală, însă anumite aspecte implicite ale acestui proces pot fi privite ca fiind unele care țin mai mult de o “economie etnică” (I. Light). În ultima parte a lucrării voi încerca să discut aplicabilitatea și relevanța definiției date de Ivan Light economiei etnice în contextul acestui sat.

GRUPURI VULNERABILE ȘI RISCURI SOCIALE

Copilul , un bun returnabil?

Sanda Luminita Mihai, lector univ. dr., lumiha19@ines.ro

Universitatea din București – Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Se pune problema dacă familiile care adoptă un copil sunt pregătite pentru acest moment important pentru toți membrii ei. Cum sunt evaluate cuplurile care doresc să adopte un copil? Asistentul social este un element important în decizia favorabilă adopției? Care sunt pașii care ar putea fi îmbunătățiți pentru ca o adopție să fie reușită pe termen lung.

Metode și tehnici de analiză a fenomenului maltratării copilului la nivelul județului Neamț

Drd. Eugen Simion, eugen10simion@yahoo.com, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț

Mi-am propus o analiză calitativă a fenomenului maltratării copilului în realizarea căreia am utilizat cazuistica *Serviciului pentru Copilul Abuzat, Neglijat, Traficat, Exploatat* din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț în perioada 1 ianuarie 2004 - 31 decembrie 2009. Au fost analizate fișele de identificare a abuzului asupra copiilor, contractele și rapoartele de consiliere, fișele de convorbire telefonică precum și planurile de intervenție utilizate în depistarea, identificarea și instrumentarea cazurilor. Pornind de la cazuistica proprie s-a urmărit: identificarea factorilor favorizanți care influențează abuzul asupra copiilor; analiza prevalenței factorilor favorizanți și a modului în care contribuie la constituirea unui mediu favorizant al abuzului; realizarea unei diagnoze a fenomenului; stabilirea unei strategii de prevenire a fenomenului prin activități educative în școli și prin intermediul campaniilor media.

Cunoștințele, atitudinile și practicile copiilor și tinerilor străzii privind tuberculoza – Când cercetarea și intervenția se intersectează

Florin Lazăr, asistent univ. dr., florin13@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Obiectivul cercetării a fost să surprindă evoluția cunoștințelor, atitudinilor și percepțiilor pe care le-au acumulat copiii și tinerii străzii despre tuberculoză, după participarea lor în proiectul „Prevenirea transmiterii tuberculozei în rândul copiilor și tinerilor străzii prin educație pentru sănătate”, derulat de Salvați Copiii începând din anul 2008. Cercetarea, efectuată în perioada ianuarie-februarie 2010, pe un eșantion de 378 de copii și tineri ai străzii și din comunități sărace din București, Craiova, Iași și Timișoara, a arătat că, la nivelul întregului eșantion, aproape un copil sau tânăr din șase suferă de

tuberculoză. Comparativ cu evaluarea inițială, efectuată în perioada martie-mai 2008, rezultatele actualei cercetări arată că aproape toți copiii din rândul populației vulnerabile (97%) știu că tuberculoza este o boală contagioasă (versus rezultate evaluare inițială - 87%). În plus, proporția celor care au informații corecte despre tuberculoză a ajuns la 27%, dublu față de evaluarea inițială. La nivelul întregului eșantion, 48% au avut cazuri de persoane bolnave de tuberculoză în cadrul familiei.

Aplicarea unui chestionar bolnavilor de cancer internai la Hospice Sfânta Irina

Andreea Băndoiu, Daniela Parlea, Lector Univ. Dr., Lector, Univ. Drd., andreea.bandoiu@gmail.com
Universitatea Spiru Haret – Facultatea de Sociologie- Psihologie

Am aplicat chestionarul unui număr de 114 bolnavi, 67 femei și 47 bărbați, pe perioada spitalizării în Centrul de Îngrijiri Paliative „Sfânta Irina”, instituție medico- socială destinată bolnavilor de cancer aflați în stadiu terminal. Chestionarul a fost conceput într-o colaborare interdisciplinară (medic, psiholog, preot, cadru medical mediu). Am recurs la alcătuirea unui chestionar original deoarece în România practica paliativilor este abia la începuturile ei, deci nu există o experiență practică solidă, comunicată până în prezent, iar boala canceroasă evoluează lent spre moarte și din această cauză, produce schimbări – uneori fundamentale, în personalitatea și relația socială a bolnavului. Nu întotdeauna este ușor să surprinzi aceste schimbări.

Studiu privind satisfacția profesională a unor asistenți sociali

Emilia-Maria Sorescu, Lect. Univ. dr., emsorescu@gmail.com, Universitatea din Craiova, Facultatea de Teologie

Cercetarea calitativă încearcă să surprindă principalele surse de satisfacție și insatisfacție profesională a asistenților sociali care lucrează în diferite organizații publice și nonprofit. S-a realizat o analiză de conținut a datelor obținute prin interviuarea a 30 de asistenți sociali din județul Dolj. S-au identificat astfel surse de satisfacție precum dezvoltarea profesională, rezultatele obținute în exercitarea profesiei, precum și surse ale insatisfacției profesionale datorate unor blocaje instituționale, încălcării principiului independenței profesionale, nivelului scăzut al veniturilor, slaba recunoaștere a profesiei.

Aplicarea unui chestionar beneficiarilor de servicii sociale furnizate de Biroul de asistență socială din cadrul Mitropoliei Olteniei

Smeu George, drd. , pr. Consilier asistență socială, geo_social@yahoo.com
Universitatea de Vest din Timișoara, Episcopia Severinului și Strehaiei

Am aplicat chestionarul unui număr de 198 beneficiari direcți și indirecti, 101 femei și 97 bărbați, atât din mediul rural cât și din urban, număr ce reprezintă 10 % din numărul total de beneficiari ai serviciilor sociale primare și specializate din cadrul Mitropoliei Olteniei (județele Dolj și Mehedinți). Variabilele pe baza cărora au fost selectate persoanele din eșantion sunt genul, vârsta și nivelul de școlaritate. Chestionarul sociologic a fost construit pe baza operaționalizării conceptelor de asistență socială, programe și proiecte, impactul asupra beneficiarilor. Am recurs la alcătuirea acestui chestionar deoarece nu s-a făcut niciodată evaluarea serviciilor sociale în Mitropolia Olteniei, în contextul în care noul statut al BOR este focalizat pe slujirea socială și se lucrează la o strategie de dezvoltare în domeniul asistenței sociale a Bisericii.

NOI CULTURI ALE MUNCII: FLEXIBILITATE, DISCIPLINĂ ȘI REZISTENȚĂ

Factori care contribuie la perceperea unui echilibru între muncă și viața personală

Georgiana Aurelia Ivan, drd. georgiana.ivan@gmail.com

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Echilibrul dintre viață și muncă este o componentă importantă a calității muncii și, mai general, a calității vieții. Tema este puțin studiată în România, deși aceasta este printre statele membre UE în care se muncește, în medie, cel mai mare număr de ore pe săptămână (41.4 ore, comparativ cu 38 de ore media EU 25, conform European Labour Force Survey), iar numărul de zile libere conform legii este cel mai redus (9, începând cu anul 2009). Productivitatea muncii este în schimb printre cele mai reduse. De asemenea, datele disponibile ne arată că preferința pentru a munci un număr mai mic sau mai mare de ore și importanța acordată muncii de către individ sunt diferite de la o societate la alta. Obiectivul principal al acestei lucrări este de studia care sunt cauzele care determină perceperea unui echilibru între muncă și viața personală în cazul angajaților români, comparativ cu cei din alte țări europene.

Managementul impresiei în interviul de selecție pentru joburi europene

Mihaela Stroe, drd., stroemih@yahoo.com

Universitatea din București - Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Proiectul de cercetare "Managementul impresiei la interviul de selecție pentru joburi europene" este parte integrantă din teza de doctorat "Persuasiunea prin artefacte: dimensiuni sociologice și psihologice" și are ca scop identificarea strategiilor cele mai relevante de management al impresiei pentru ca persoanele care se prezintă la interviul de selecție pentru joburi europene să rămână în memoria interviewerilor și să le influențeze pozitiv modul în care sunt percepuți. Contextul ales (interviul de selecție pentru joburi europene) este unul foarte exigent deoarece se pune accent pe auto-prezentare și managementul impresiei, acest proiect de cercetare caută răspunsul la întrebarea: Cum putem să îi influențăm pe cei din fața noastră cu ajutorul hainelor pe care le îmbrăcăm astfel încât să ne acorde atribute precum: competență, încredere, credibilitate, autenticitate? În astfel de context indivizii nu transmit celorlalți informații despre propria persoană la întâmplare, ci scopurile pe care și le propun (și anume obținerea unui job în instituțiile europene) influențează felul în care ei preferă să interpreteze evenimentele și felul în care transmit informații audienței (comitetul de selecție). O parte foarte importantă a impresiei pe care comitetul de selecție și-o formează despre candidați este modul în care aceștia se îmbracă, iar în acest sens trebuie să fie siguri că prin alegerea hainelor trimit exact mesajele pe care ei doresc să le transmită.

Neoliberalizing Resistance: Working Time and Overtime Pressure

Alina Petrovici, Doctorand, norbertpetrovici@socasis.ubbcluj.ro

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea Babeș-Bolyai

Using an ethnographic study of a large Romanian-owned company offering services to multinationals, I analyzed forms of demanding and resisting overtime pressures. I show that, in the case of the Romanian postsocialist context and its particular discursive constellation, the neoliberal parlance in the emerging local firms opposes capitalist virtues to socialist downfalls; there are two types of employees, those adapted to the new conditions and those still bearing the socialist imprint. There is a whole set of techniques used by the managers to control and extend working time: manipulating time breaks (i.e. lunch time), promoting and paying better salaries to those who usually put in the hours, assigning tasks towards the end of the program, setting the stage for a permanent competition to find the most promising employees. The new neoliberal manager discourages and disparages discontent because negotiation or compromise is not an option. On the contrary, the self-interested employee is encouraged and empowered to choose between two rational options, either to leave an environment that proves inadequate to his/her desires, or to put in the hours. My point is that the employee is undergoing a significant transformation toward a neoliberal self-made person, committing to work in a pragmatic and self-

interested fashion, leading to resisting by eluding resistance. I use the governmentality literature to argue that resistance is becoming obsolete despite work environment's pressure for unpaid overtime, excessive hours, and lack of "flexibility".

Impactul crizei economice asupra pieței forței de muncă: fenomenul downshifting

Oana-Mara Stan, drd., oanamara2000@yahoo.ca

Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

În contextul crizei economice, comportamentul organizațional se modifică, tinzând spre creșterea submisivității, a fidelității, responsabilizării și angajamentului angajaților. Ce anume face diferența dintre supraviețuitorii / învingătorii și perdanții crizei? Toleranța față de ambiguitate, optimismul, locusul intern al controlului sunt potențiale răspunsuri validate prin rezultatele micro-cercetării. Se analizează fenomenul de downshifting, reorientarea programatic anti-consumeristă și proliferarea stilurilor de viață alternative. Explorăm consecințele pozitive ale crizei inclusiv pe planul vieții personale: mai multă atenție acordată sferei extra-profesionale (familie, educație, dezvoltare personală), ascensiunea culturii de loisirs ca marcă identitară - simbol de statut și influența acestor factori asupra bunăstării subiective. Odată cu reducerea presiunii provocate de o piață a muncii hiper-competitivă și supra-încălzită, indivizii au ocazia să-și reconsidere prioritățile. Pentru a explora aceste variabile, un chestionar a fost aplicat unui număr de 28 respondenți (angajați în diverse industrii și departamente, în București, Iași și Cluj). Totodată, remodelarea proceselor de resurse umane este evidențiată calitativ prin interviuri în profunzime cu 5 specialiști resurse umane din departamente corporative și din firme de consultanță HR.

Intervenții sindicale pentru protecția salariaților furnizorilor uzinei Renault - Dacia

Maria Constantinescu, prof. univ. dr., mmc1702@yahoo.com, Cornel Constantinescu, conf. univ. dr. Universitatea din Pitești

Istoria industrială, culturală și socială a firmei Renault se intersectează cu cea a Dacia încă din 1966, iar de la achiziționarea Dacia, în 1999, Renault exportă noul său sistem productiv, ale cărui principii se traduc mai ales printr-o colaborare strânsă cu furnizorii săi și prin folosirea tehnicilor de control-calitate. Pe plan social, ce exportă Renault? In această privință, prin studiul întreprins s-a verificat postulatele: (1) sindicalistii se simt raportați la protecția salariaților furnizorilor Dacia? (2) cum sa dovedească ei asta? (3) salariații simt si ei efectele protecției sindicatelor? Cercetarea a avut loc din septembrie 2007 până în septembrie 2008, atât în Franța cât și în România și a vizat cunoașterea contextului și a problematicilor sindicale din cele doua țări. O parte a anchetei de teren s-a desfășurat în ultima săptămână a grevei de la Dacia. Ancheta pe bază de interviu a cuprins 33 de întrevederi, desfășurate în patru secvențe, astfel: 8 persoane - reprezentând grupul Renault- au fost intervievate în Franța, la sfârșitul anului 2007; 14 întrevederi au fost realizate în România, între 7-12 aprilie 2008- ultima săptămână de grevă cu reprezentanți sindicali, reprezentanți ai angajaților, ai municipalității. În cea de a treia secvență, la sfârșitul lunii mai 2008, s-au desfășurat o serie de 10 interviuri cu muncitorii uneia dintre întreprinderile furnizoare, ca urmare a observației că responsabili sindicali de aici se confruntă cu dificultăți speciale. În septembrie 2008 a fost realizat un dialog cu președintele Sindicatului de la Automobile Dacia. Greva din primăvara anului 2008 a arătat că încrederea în instituții și în clasa politică este scăzută, Se poate afirma că încrederea în organizația sindicală a crescut după greva de la Dacia, în măsura în care sindicatul s-a dovedit capabil să ofere soluții, numărul de aderări la SAD crescând.

Muncă, disciplină și cultura de corporație: Regimuri temporale într-o bancă multinațională din România

Liviu Chelcea, conf. dr., liviu.chelcea@gmail.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universtatea din București

Diferite studii etnografice au descris o intensificare a timpului la diverse straturi sociale din țările postsocialiste. Lucrarea prezintă transformările muncii și disciplinei într-o fostă bancă de stat de dimensiuni mari, cumpărată de o bancă multinațională în urmă cu câțiva ani. Pornind de la studiul clasic a lui E. P. Thompson despre disciplina de muncă în

capitalismul industrial timpuriu din Anglia, etnografii ale post-socialismului și etnografii ale muncii în regimul de acumulare post-fordist, lucrarea va descrie procesul de disciplinare a forței de muncă, apariția unor rutine noi, programul cotidian și transformarea relațiilor la locul de muncă. Lucrarea se bazează pe interviuri cu manageri și angajați ai departamentului de resurse umane efectuate în 2006. Transformările introduse de noul management includ o separare mai clară a “muncii” de “viață”, standardizarea auto-calculării timpului de către angajați, desocializarea și individualizarea spațiului de muncă, apariția “timpului virtual” și colonizarea timpului personal de către timpul organizațional prin training și team-building.

Ferestrele schimbării: Viața socială a „termopanului”

Bogdan Iancu, drd., asist. univ., bogdanyancu@yahoo.com, SNSPA

Apariția ferestrei termopan în România a avut toate datele unui eveniment „bulversant” pentru piața autohtonă de geamuri dar și pentru mediul domestic și instituțional, ajungând în ultimii ani dintr-un accesoriu într-un element de construcție a imobilelor. Prezentarea mea are ca obiect o discuție pe marginea unui material etnografic care urmărește transformările legate de apariția ferestrei termopan atât în ceea ce privește o comunitate de practică (actuali sau foști membrii ai Cooperativei Tehnica Sticlei din București) dar și în ceea ce privește industria locală de profil. Consider fereastra de tip termopan ca pe un obiect a cărui natură este fetișizată și plină de tensiuni (găsesc interesant modul în care se vorbește cu entuziasm, dar și cu obidă despre acest tip de fereastră), o metaforă a trecerii de la o profesie manufacturată la antreprenariat. Partea a doua a prezentării va conține o discuție despre piața și consumul autohton de termopane.

NOILE MEDIA ȘI NOI LEGATURI SOCIALE

Internetul în perspectiva “uses and gratifications”

Poliana Ștefănescu, prof. dr., poliana.stefanescu@gmail.com

Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Prezentarea conține o analiza a relației dintre utilizările și recompensele Internetului (teoria “uses and gratifications”) în contextual “digital divide” (“prăpastia digitală”) din România. Analiza va pune în evidență particularitățile de utilizări și recompense în grupuri determinate demografic, cu status socioeconomic diferit. Se constată că, în cazurile în care “prăpastia” digitală se reduce, utilizările și recompensele persistă. Vor fi aplicate modele de analiză path și factoriale asupra datelor din Barometrul cultural 2007 (analiză secundară).

Microblogul ca interfață a interacțiunilor sociale. Studiu de caz: Revoluția din 1989

Gabriela Grossecck , Conf. Dr / Carmen Holotescu, Asist. Drd., ggrossecck@socio.uvt.ro

Universitatea de Vest din Timișoara / Universitatea Politehnică Timișoara

Noile media au schimbat dramatic peisajul social al începutului de mileniu III, dintre acestea microbloggingul - în special prin platforma Twitter – dovedindu-se a fi un instrument eficient de comunicare și interacțiune. Analiza propusă de autoarele acestui articol are un caracter exploratoriu și se limitează la impactul pe care comunicarea în 140 de caractere a avut-o asupra percepției revoluției din decembrie 89 din România. Studiul a fost facilitat de proiectul online *20 de ani de la Revoluție* dezvoltat pe platforma de microblogging românească Cirip.eu, prin crearea unui grup dedicat, <http://www.cirip.ro/pro/ro89>, în care au fost indexate mesajele pe acest subiect atât de pe Twitter cât și de pe bloguri și alte rețele sociale. Astfel, grupul poate fi considerat ca o capsula a timpului care păstrează mesajele în 140 de caractere ale

net-cetățenilor și stimulează rememorarea unui context ce implică o responsabilitate socială atât față de victimele revoluției cât și față de viitor.

(Re)construirea identității în spațiul virtual *Second Life*

Bianca Fizesan, Doctorand, bianca.fizesan@ubbcluj.ro, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea Babeș-Bolyai

Majoritatea lucrărilor preocupate de relația dintre spațiul virtual și viața socială se concentrează asupra caracteristicilor internetului care consolidează sau atenuază relațiile umane. O temă mult mai puțin studiată, dar cel puțin la fel de importantă, este cercetarea modului în care oamenii își construiesc și își negociază atât identitatea reală, cât și pe cea virtuală, în timp ce se prezintă pe ecranele calculatoarelor legate la internet. Un astfel de studiu ajută la înțelegerea structurii și a naturii relațiilor care se formează între membrii comunităților virtuale, precum și a implicațiilor acestui mediu asupra identității reale. Lucrarea mea are ca tema descrierea procesului de construire a identității virtuale în comunitatea *Second Life*. Motivul alegerii acestei comunități ca teren de cercetare este justificat de faptul că *Second Life* a cunoscut cea mai mare dezvoltare din ultimul timp, ajungând la peste 12 milioane de utilizatori în întreaga lume în mai puțin de cinci ani, și la peste trei mii în România. Colectarea datelor a fost făcută folosind observația participativă și interviuri semi-structurate. Rezultatele studiului relevă faptul că modul în care oamenii percep spațiul virtual și, respectiv, identitatea virtuală, schimbă procesul de construire a identității. Un alt factor foarte important în negocierea identității virtuale este prezența/absența posibilității de construire a avatarului.

Google Buzz, un instrument social de succes?

Laura Malita, lect. dr., lmalita@socio.uvt.ro, Universitatea de Vest din Timișoara

Lansat în luna februarie a acestui an, noul serviciu de socializare marca Google, denumit Google Buzz se dorea să reprezinte o piatră de cotitură pentru Google. Integrat (instalat) în cadrul legendarului și cunoscutului Gmail, clientul web de e-mail deținut de aceeași companie, Google Buzz se constituie un fel de contra-combinație a aplicațiilor rivale pentru piața de media socială pentru Google, reprezentată de rețelele sociale Facebook și Twitter. Prin intermediul lui Google Buzz se pot posta mesaje ca pe Twitter (fără a fi însă limitați de cele 140 de caractere ale acestuia), se pot publica fotografii, se pot face conexiuni cu site-uri folosite anterior (importuri de pe Youtube, Twitter, Picasa, Flickr sau Google Reader), se poate beneficia de geolocalizare și se poate posta în timp real, în regim public sau privat, chiar și prin intermediul telefoanelor mobile cu acces Internet. Având integrate toate aceste facilități (plus încă altele ce vor fi detaliate în cadrul acestui articol), va putea Google Buzz să cucerească un loc important în cadrul acestui segment de aplicații online? În cadrul lucrării de față voi încerca să dau răspunsul la această întrebare, prin prezentarea aspectelor sociale pozitive pe care Google Buzz le integrează, fără a ignora totuși și fațetele mai puțin cunoscute și recomandate, de care însă trebuie să fim conștienți și să ținem seama.

Alertă morală și retorică emoțională – un model pentru analiza pragmatică a mediatizării diasporei românești

Nicolae Perpelea, cercetător științific, perpelea@gmail.com, Institutul de Sociologie - Academia Română

Presa scrisă, televiziunea și dispozitivele specifice internetului fac parte dintre mecanismele spațiului public prin care se gestionează vizibilitatea persoanelor care integrate într-o comunitate diasporică obțin un beneficiu și/sau trăiesc o suferință (disconfort) fizică sau morală cauzată de asumarea explicită a unei situații de risc. Studiul se bazează, în principal, pe analiza de discurs și explorează mecanismele prin care *new-media* acționează ca agenți de putere simbolică în măsură să producă sentimente active din punct de vedere moral. Unul dintre rezultatele cercetării consistă într-o tipologizare a figurilor de *interpelare morală* (simpla afectare, sentiment, „luare în inimă”, indignare împărtășită cotidian, denunț exprimat public, alertarea organizațiilor civice și autorităților, incitarea la boicot etc.). Acestea transcend granițele geografice și culturale în măsura în care sunt subliniate deficiențe morale și inegalități universale.

Violența mediatică – între subiect de știre și problemă publică

Anca Velicu, doctor, CSIII, anca.velicu@gmail.com, Institutul de Sociologie al Academiei Române

Violența mediatică – un subiect cvasi-perpetuu al științelor sociale – rămâne, în această epocă în care știința devine subiect de agendă mediatică, într-un con de umbră în spațiul public și mediatic românesc. Plecând de la această constatare, am încercat să vedem evoluția subiectului în presa scrisă românească actuală, pornind de la câteva întrebări: este subiectul „violența mediatică” prezent în presa românească? Dacă da, în ce măsură acest subiect este prezentat ca problemă socială, într-o manieră contextuală (analizându-se cauzele, consecințele, diferitele posibilități de combatere a eventualelor consecințe negative, niveluri de impact etc.), sau, din contră, este spectacularizat, fiind doar o „știre a zilei” declanșată de un fapt divers și tratată ca atare? Altfel spus, în ce registru discursiv (între informativ și deliberativ) este, în general, prezentat subiectul? Care sunt actorii sociali („vocile”) invocați în mediatizarea acestui subiect? În ce măsură presa își asumă rolul său activ în apariția problemei, mediatizarea problemei violenței mediaticice fiind un demers cu un caracter auto-referențial (analiza violenței mediaticice înseamnă implicit analiza presei, de aici autoreferențialitatea). Pentru a răspunde la aceste întrebări, am cercetat câteva ziare naționale pe care am aplicat metoda analizei de conținut.

Uses and gratification theory- decidem ce consumăm

Mihaela Ștefan, drd., bvct@yahoo.fr, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Lucrarea abordează o teorie cunoscută în științele comunicării drept « Uses and gratifications theory », teorie ce vorbește despre un altfel de tip de audiență. Se trece de la abordarea conform căreia mass-media manipulează prin informație, adresându-se unei audiențe pasive, la ideea contrară, conform căreia audiența este activă, consumul de media fiind un proces dinamic și interactiv. Fiecare dintre noi consumă un anumit tip de media, funcție de propriile nevoi personale. Media răspunde astfel unor așteptări, proiectate funcție de nevoile individului.

Lucrarea cuprinde două părți: prezentarea succintă a teoriei și a principalilor teoreticieni care au dezvoltat-o și partea de cercetare care cuprinde rezultatele unui chestionar aplicat unui grup de 25 adolescenți, cu vârste între 14-21 ani- rezultate ce arată care sunt tendințele de consum dar și particularitățile situației adolescenților din prezent.

Legislația – de la factor de presiune la factor de stabilitate pentru jurnalismul românesc contemporan

Raluca-Nicoleta Radu, raruca@hotmail.com, Lector univ. dr., Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării, Universitatea din București

Înainte de 1989, industriile culturale erau considerate de către Partidul Comunist Român instrumente de propagandă politică. După căderea PCR, schimbările în sistemele politic, economic și social, întreținute de factori internaționali, au afectat logicile de producție și de distribuție pentru bunurilor culturale. Acest articol urmărește schimbările la nivelul pilonului reglator (Richard W. Scott, 2004) în cazul instituției mass-media, de la un factor de presiune în mâinile politicianilor la un factor de stabilitate care are ca efect reducerea riscurilor resimțite de către actorii sociali implicați în producerea și consumul produselor jurnalistice. Evoluțiile la nivel reglator, în România, au fost rezultatul presiunilor externe (de la guverne la structuri internaționale ca NATO și UE), rezultatul forțelor pieței, care a susținut financiar și moral industria jurnalistică românească, și rezultatul unei viziuni împărtășite, a politicianilor români și a restului populației României, legată de viitorul țării, ca stat democratic cu economie de piață. Astfel, legislația românească a putut fi transformată, în mai puțin de două decenii, de la o legislație caracteristică unui stat totalitar, cu o singură instituție relevantă, partidul-stat, la o legislație caracteristică pentru o democrație, care garantează participarea cu riscuri reduse în cadrul unei instituții de sine stătătoare, aceea centrată pe produsele jurnalistice.

DEZVOLTARE REGIONALĂ ȘI LOCALĂ, PARTENERIATE ȘI PARTICIPARE (SECȚIUNE PROPUȘĂ)

Dezvoltarea regională îmbracă diverse forme dependente de contextul concret teritorial, dar și de cadrele definite de politicile de dezvoltare regională, dar și de alte politici care afectează dezvoltarea regională. Această secțiune își propune să se concentreze asupra unor exemple de dezvoltare regională și locală privite prin perspectiva parteneriatelor posibile sau existente, precum și prin formele de participare stimulate sau de dorit. Exemplele sunt prezentate de doctoranzi ai facultăților din București și Craiova, dar și de practicieni în domeniul dezvoltării locale și regionale.

Participarea tinerilor în dezvoltarea regională – între deziderat și realitate

Autor&organizator: Andra Aldea-Partanen drd. & proiect manager

Drd. Universitatea București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială și anagajata a Institutului Lönnrot, Consortiumul Universitar din Kajaani, Universitatea din Oulu

Descriere: Dezvoltarea regională în general și în special cea a zonelor izolate și slab populate trebuie să aibă în vedere o resursă vitală – populația. Tinerii unor astfel de zone sunt de o importanță crucială pentru procesele de dezvoltare locală și regională, dar cum se desfășoară concret aceasta participare? Un răspuns este dat prin prisma cercetării comparative desfășurate în România și Finlanda având ca zone de caz micro-regiunea Horezu și regiunea Kainuu, în cadrul proiectului Palma II, finanțat de Ministerul Agriculturii și Pădurilor din Finlanda.

Politica de dezvoltare regională în România- între modernizarea guvernării și performanța în dezvoltare

Florin Pasatoiu, lect.univ.drd , Radu Petcu, lect.univ.drd., Facultatea de Științe Sociale, Universitatea din Craiova

În contextul europenizării spațiului și conținutului politicilor publice, procesele și culturile instituționale ale mecanismelor decizionale devin progresiv mai detașate de controlul specific nivelului național și mai aliniate unei logici a subnaționalului multi-dimensional interactiv, decizional autonom și cooperativ-competitiv. Funcția instituțională integrativ-adaptivă aduce parteneriatul în proiectul de dezvoltare a unei competitivități colective în care actorii regionali devin factori de sprijin ai sistemului economic de producție regională.

Probleme comune, soluții comune – experiența soluțiilor participative în România

Nicoleta Rata, Ana Vasilache, Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală

Tema centrală a acestei lucrări este să demonstreze cum facilitarea profesionistă și sesiuni de training pot susține calitatea, conținutul și rezultatele unor procese de planificarea strategic participativă. Cazul concret pe baza căruia este elaborată se situează în micro-regiunea Horezu și descrie procesele prin care planificarea participativă strategic a luat naștere întâi în Horezu și apoi, prin contagiune, în localitățile învecinate, contribuind în final la crearea unei strategii micro-regionale coezive.

Modele de incluziune socială dezvoltate prin cooperare comunitară

Magda Ilie drd., Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

În vederea transferului de experiență, know-how și structural (infrastructura de sistem), aceste tipuri de finanțare pe structuri specifice spațiului comunitar recomandă dezvoltarea de modele incluzive bazate pe cooperare între state. Modelul prezentat, este dezvoltat în cadrul unui proiect strategic, finanțat prin Fondul Social European (FSE) în

parteneriat cu organizații de tradiție în domeniul reorientării profesionale, din Austria. Conceptele cheie ale acestui studiu de caz sunt: creare de modele incluzive, cooperare prin parteneriate la nivel comunitar, transfer de experiență și know-how.

Învățând din metoda Teatru Forum – instrumente pentru practicieni

Florina Rizoaița, Asociația Română de Dezvoltare Comunitară

Această prezentare reflectă lecțiile deprinse de șapte parteneri care au implementat proiectul GRUNDTVIG1 “Teatrul Forum Theatre (FT) – o metodă pentru educația civică adultă”. Ideea de a testa FT în diverse comunități și țări, apoi transferarea ei prin metode experimentale a fost o adevărată provocare; experiențele în domeniul educației adulților și a activării cetățenilor au fost principalele elemente comune și au furnizat coerență în cadrul acestei cooperări. Obiectivul a fost dezvoltarea unui instrument puternic de lucru, care să ajute oamenii să fie mai implicați în viața comunității. Speranța este că Ghidul Metodologic să ofere practicienilor un ajutor substanțial pentru dezvoltarea comunitară care lucrează cu grupuri marginalizate / dezavantajate.

DROGURI, RISCURI SOCIALE ȘI SUPRAVEGHERE

“Suferințele încarcerării” în contextul eficacității intervențiilor de schimbare comportamentală

Lector Dr. Ioan Durnescu, idurnescu@gmail.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Lucrarea de față se bazează pe datele culese într-un studiu IDEI realizat în 2008, “*Reabilitarea comportamentală a infractorilor. Relația consilier-client, fundament al activității serviciilor de probațiune*”, finanțat de Universitatea din București. În prima parte, lucrarea face o trecere în revistă a celor mai recente cercetări asupra eficacității intervențiilor de reducere a recidivei. În a doua parte, sunt prezentate cele opt “suferințe ale probațiunii”, așa cum au fost acestea descrise subiectiv de către subiecții cuprinși în studiul arătat mai sus. În ultima parte a prezentării, sunt schițate câteva dintre implicațiile posibile ale “suferințelor probațiunii” asupra procesului de desistare. Coordonatorul proiectului a fost conf. Petronel Dobrică. Din colectivul de cercetare au făcut parte: Andreea Moldoveanu, Raluca Popescu, Gabi Jderu și autorul.

Considerații sociologice privind evoluția modelelor occidentale de policing

George-Mircea Botescu, conf. univ. dr, george.botescu@gmail.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Scopul comunicării îl constituie proiectarea unei perspective sociologice asupra dezvoltării principalelor modele de policing în societățile circumscrise modernității recente. Aceasta analiză urmărește să demonstreze că, deși pattern-urile dezvoltării policing-ului nu sunt unidirectionale sau în totalitate compatibile, acestea pivotează, în jurul unei axe manageriale cu o triadă de roluri esențiale: managementul criminalității, managementul ordinii și managementul securității. Analiza principalelor modele de policing acreditate în plan european și euro-atlantic - poliția comunitară, sistemul poliției cu toleranță zero, sistemul de poliție fundamentat pe informații, poliția pluralistă și poliția integralității – folosește teoria controlului postsocial și urmărește ipostaza paradigmatică a poliției, ca bun public, a cărui furnizare necesită aplicarea principiilor justiției sociale și controlului democratic. Se urmărește de asemenea surprinderea trend-urilor policing-ului de a asimila forme intense și sistematice de control social, care includ guvernarea nodală și centrele de control.

Percepția judecătorilor din București cu privire la activitățile desfășurate de către Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul București

Drd. Gabriel Oancea, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Prezenta cercetare este focalizată pe surprinderea percepției judecătorilor din cadrul instanțelor din municipiul București (judecătorii de sector, tribunal și curte de apel) cu privire la activitățile desfășurate de către Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul București. Cercetarea a avut la bază aplicarea unui chestionar autoadministrat aplicat în rândul magistraților, chestionar care a urmărit măsurarea satisfacției judecătorilor în relație cu activitățile specifice serviciului de probațiune (întocmire de referate de evaluare, supraveghere în comunitate, asistență și consiliere a persoanelor supravegheate), dar și evidențierea unor aspecte cu privire la problematica individualizării pedepselor, precum și la influența serviciului de probațiune în cadrul acestui demers. Rezultatele chestionarului au făcut obiectul unor interviuri cu judecători, care au urmărit clarificarea sau explicarea unor percepții cu privire la modalitatea de funcționare a serviciului de probațiune, a interacțiunii cu instanțele de judecată, precum și a felului în care prin activitățile desfășurate acest serviciu vine în întâmpinarea nevoilor profesionale ale judecătorilor. Prin profunzimea investigației, prezentul studiu se constituie într-o premieră în ceea ce privește evaluarea eficienței activităților serviciului, dar deschide și calea identificării unor metode de evaluare a eficienței serviciilor de probațiune la nivel național.

Conflictul intergenerațional intrafamiliar

Monica Liliana Iliescu, subinspector, iliescumonica2005@yahoo.com, Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Olt, drd.

Deși există studii care au cercetat problemele tineretului, realizate înainte de Revoluția din 1989, acestea au tratat tineretul într-o manieră globală, iar conflictul intergenerațional intrafamiliar a fost uneori amintit sau tratat ca o cauză secundară în ceea ce privește disfuncționalitățile sistemului familial. Obiectivul general al cercetării este identificarea, consemnarea, evidențierea și explicarea factorilor care provoacă și mențin conflictul intergenerațional intrafamiliar părinți-adolescenți. Astăzi, pe fondul democratizării vieții de familie, numărul conflictelor intergeneraționale se află în creștere, și mai mult, efectele acestora se și văd: creșterea numărului de familii destrămate, de copii instituționalizați, de abandonuri familiale, de sinucideri în rândul adolescenților, de maltratări și mutilări reciproce între părinți și adolescenți, creșterea numărului cerșetorilor adolescenți, creșterea infraționalității în rândul adolescenților, creșterea numărului de deținuți cu vârste între 16-25 ani în penitenciare sau centre de reeducare, practicarea prostituției, creșterea numărului de adolescenți care consumă droguri și alcool etc.

Perspective ale sistemului de probațiune în România, după adoptarea noului cod penal

Abraham Pavel, prof. univ. dr. axom.so@gmail.com, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Lucrarea face scurte referiri la rădăcinile istorice în România și în lume: Aprecieri privind stadiul de dezvoltare a instituției în perioada actuală; Conexiuni cu alte instituții de natură a contribui la deblocarea sistemului judiciar, cum ar fi medierea și alte noțiuni specifice justiției restaurative ori justiției terapeutice; Fundamentarea unor dezvoltări viitoare în concordanță cu noile dispoziții penale și a viitoarelor reglementări procedurale penale; Implicarea societății civile și a autorităților locale în reabilitarea și reinserția socială a persoanelor ce au săvârșit infracțiuni, inclusiv în mediul penitenciar.

Perspective ale sistemului de probațiune în Romania, după adoptarea noului cod penal

Abraham Pavel, prof. univ. dr., axom.so@gmail.com, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Lucrarea discută organizarea și funcționarea sistemului judiciar din perspectiva prevenirii și combaterii criminalității persoanelor cu comportament adictiv și discută aprecieri globale privind preocuparea structurilor europene de impunere a legii și administrarea justiției pentru infracțiuni la regimul drogurilor și a celor asociate. Concluzii rezultate din analiza Centrului pentru politici de Securitate, prevenirea și combaterea criminalității al Universității din București cu privire la hotărârile judecătorești pronunțate în perioada 2006-2009 în această materie.

Securitatea socială și voința socială

Herea (Funieru) Florentina, drd., funieruf@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Comunicarea pune în evidență cele mai importante teorii din domeniul securității sociale și se preocupă de amenințările îndreptate spre elementele de susținere a comunităților umane, mai puțin vizibile decât cele tradiționale. Ele vin cu o forță de cucerire a spațiilor mentale și schimbă conștiința de sine a individului, adică a voinței sociale. Pentru a surprinde evoluția amenințărilor sociale, comunicarea debutează cu o prezentare succintă a istoriei deconstrucției cadrelor sociale a voinței sociale localizată în secolul al XII-lea, (când se desparte autoritatea socială, puterea temporală, de autoritatea bisericii, de puterea spirituală), urmând a fi evidențiat al doilea moment istoric al deconstrucției cadrelor sociale întâlnit în secolul al XIX-lea, (cel al culturii romantice, ca reacție la curentul raționalismului individualist), și considerând anul 1989 un al treilea moment de ruptură analizat în comparație celelalte. Tot ceea ce provoacă rupturi și dezbinări unității idealității comunităților umane constituie amenințare și intră în obiectul de studiu al teoriei securității sociale.

Diagnoza și evaluarea situației substanțelor sub control în România

Marta Pascariu (cas. Butnaru), doctorand, marta.butnaru@yahoo.com, Universitatea din București - Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Nu se mai discută despre fenomenul consumului de droguri la mod generalizat, acest lucru nu se mai întâmplă în statistici europene sau naționale. Observăm tot mai des știri despre cazuri concrete, tineri spitalizați, copii ai prietenilor, vecini sau poate chiar rude care cad în mrejele acestui miraj oferit de droguri. Sunt lucruri care ne îngrijorează. În prima parte a lucrării voi prezenta situația drogurilor în Europa, câteva instituții și date concrete în ceea ce privește consumul și noile tendințe în domeniu. Totodată, voi prezenta contextul național cu cadrul legislativ, instituțional, social și cultural și voi prezenta strategii și politici în domeniu. În a doua parte, voi prezenta evoluția programelor și proiectelor de prevenire în școală; un studiu de caz pe evoluția proiectelor de prevenire desfășurate în județul Bacău și analiza programelor de prevenire la nivel național. Pentru ca viziunea să fie cât mai completă, voi aduce în discuție prevenirea consumului de droguri în școală, deoarece starea actuală de fapt ne va ajuta să avem o perspectivă asupra situației viitoare în acest domeniu. Ultima parte este rezervată perspectivelor în evoluția consumului de droguri în România și concluziilor deschise.

CIRCULAȚIE, MOBILITATE ȘI CULTURĂ

Merele de Voinești, produse locale sau “produits de terroir”?

Anda Becuț, drd. , SNSPA/ cercetător CCCDC, anda.becut@culturadata.ro

Lucrarea analizează statutul merelor de Voinești ca produse locale sau produse de “terroir” din punct de vedere al relației lor cu teritoriul de origine, cu tradiția locală, cu natura și cu un anumit tip de cunoaștere a tehnicilor de producție. Elementele comune și diferențele dintre produsele locale și produsele de “terroir” sunt evidențiate prin intermediul analizei modului de manifestare a dihotomiei global/local și a procedeelelor de transeibilitate și control. Lucrarea prezintă procesul prin care merele de Voinești au dobândit caracteristici specifice produselor de “terroir” și premise optime pentru a pretinde drepturi de proprietate intelectuală de tipul celor conferite produselor de origine geografică (POG). Conceptele de autenticitate, calitate, demers colectiv, patrimoniu local și “savoir-faire” sunt utilizate pentru a explica modul în care prestigiul merelor de Voinești a depășit granițele locale, devenind un “brand” sinonim cu cel de “produs românesc de calitate”, asemenea altor produse tradiționale românești precum cartofii de Covasna, cârnații de Pleșcoi sau Grasa de Cotnari.

Croații din România: Dublă Cetățenie și Migrație Incompletă

Anghel Remus Gabriel, dr. remusgabriel@yahoo.com, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale

Croații din România au început să migreze către fosta Iugoslavie încă de la începutul anilor '90. Din anul 1993 ei primesc cetățenia croată, putând migra către Croația și spre țările din vestul Europei. Cu toate că acești migranți au posibilități extinse de a rămâne în Croația, ei rămân antrenați într-un proiect de migrație incompletă definit ca o serie de migrații de durate scurte și reveniri regulate. Inițial rămân în Croația dar după 2000 încep să migreze către Austria în primă instanță utilizând nișa etnică a croaților din Burgenland. Schimbarea destinației de migrație atrage și modificarea structurii migrației: dacă în Croația migrau mai mult bărbați, migrația către Austria implică mai mult femeile. Această migrație incompletă este generată de fluctuațiile cererii de muncă de pe piețele secundare (în primul caz) și de cererea de muncă feminină (în al doilea).

Bikes, Body and Emotions: Motorcycling as a Social Carrier

Lector dr. Gabriel Jderu, gjderu@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

In this paper I approach motorcycling as a social phenomenon. The main concept that I use is that of social career, as advanced by Erving Goffman. Goffman has suggested that the social career is represented by the lifetime changes which are essential and common for the members of a certain social group, even if they occur independently in individuals' life. Combined with David Matza's insights about “deviant career” (which is applicable to non-deviant groups as well), I highlight the specific emotions which occur in the successive stages of one's motorcyclist career. Throughout their social career as bikers, they learn how to manage emotions generated by this social practice. I describe each stage and the specific emotions generated at each such stage of the social emotional career. I conclude by comparing the motorcycling emotions to the automobile emotions, as depicted by Mimi Sheller's (2004) analysis of “automotive emotions”, i.e. specific emotions determined by body's self-mobility. The study is based on data gathered from various motorcycling forums in Romania, participant observation carried out among bikers in Bucharest, Romania in 2008 and 2009, conversations and interviews with bikers, as well as analysis of various Romanian motorcycling magazines.

De la corpul spectacol la corpul marfă. Cum plătești un „luptător”?

Alexandru Ștefan Dincovici, drd. SNSPA, alexandincovici@gmail.com

Cercetarea de față își propune să exploreze un sector al economiei informale despre care datele lipsesc cu desăvârșire: sporturile de contact. Modul în care galele de kickboxing și de arte marțiale mixte sunt organizate, circuitul banilor precum și modul în care sunt alocate sume pentru prestația corporală a „sportivilor” rămân în continuare necunoscute, iar o explicație pur economică a fenomenului nu poate surprinde în mod adecvat toate dimensiunile acestuia. Datele pe care se bazează lucrarea sunt rezultatul unei cercetări etnografice de un an în mai multe săli de sport din București, metodele folosite fiind observația participativă și interviul. Mergând pe urmele lui Granovetter (1985), putem afirma că, în România, în sporturile de contact, acțiunea economică este înscrisă în contextul relațiilor interpersonale, corpul sportivului căpătând valoare ca marfă nu doar în urma prestației sale în ring, ci și, sau mai ales în virtutea locului pe care îl ocupă în rețea.

Etnicizare și guvernamentalitate trans-națională. Cazul Ceangăilor din Moldova

Călin Cotoi, Lector, calincotoi@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență, Universitatea din București

As Central and Eastern Europe countries have been going through what is sometimes presented as a “transition” from state socialism or “really existing socialism” (R. Bahro) to (neo)liberal capitalism, one of the problems that apparently “resurfaced” after 1989 was that of nationalism and ethnic and national minorities. I think that a perspective coming from transnationalism and governmentality studies can provide a good framework for understanding this problematic development of the region. My research work is connected to an ethnic/ religious minority: the Csangos (Ceangai) from the eastern part of Romania.

Changing values and lifestyles in migrants’ housing. A case study in a rural community from Marginea village, Romania

Andra Letitia Jacob, PhD Student, andra_leti@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență, Universitatea din București

The study discusses the influence of migration on housing, focusing mostly on the use of symbols, ornamental elements and interior design. International migration induces changes in values and lifestyles, transformations perceived as well in housing practices and living standards. Building and decorating a home is one of migrants’ main targets, as the house becomes a sign of wealth and social ascension that mobilizes a significant proportion of their remittances. Migrants’ houses are related to innovation, explicitly departing from local traditional dwellings. The paper relies on data collected in an exploratory study – actually a part of an ongoing research - conducted between July and October 2009 in Marginea village (Radauti ethnographic area), based on interviews and field observation.

Localități imaginate. Dreptul imigranților ,detașați’ de a participa în munca de imaginație

Maria Angela Stolnicu, Drd. SNSPA contactapplegreen@yahoo.com

Acest studiu explorează “dreptul de a participa în munca de imaginație” (în sensul dat de Appadurai) al imigranților cu statut de ‘detașat’ care provin din țările terțe (imigranți extracomunitari). Doar pentru un singur an de muncă, imigranțul ,detașat’ își reconstruiește parcursul unei vieți noi în România. Munca prin ,delegație’ pentru un an, în care imigranțul rămâne “juridic” în țara de origine prin legarea de contractul său de muncă și pleacă “fizic” în țara de destinație prin munca prestată, obligă imigranțul la o pendulare continuă între “casă și serviciu”, “între gospodărie și locuri de muncă” (Sassen) și la negocierea permanentă a acceptării sale în noul spațiu social creat în țara gazdă. Cercetarea întreprinsă în zona Iași a mizat pe existența unei comunități extinse de muncitori imigranți din Republica Moldova determinată de

proximitatea locului de muncă și de cunoașterea limbii țării gazda. Cu cât am căutat mai mulți muncitori imigranți moldoveni ‘detașați’ cu atât am găsit mai mulți muncitori imigranți chinezi. Studiul a debutat cu această mirare și anume ne întrebăm de ce imigrantul extracomunitar se detașează mai mult decât se angajează. Analiza statutului imigranților ‘detașati’ în România indică o formă de mobilitate care necesită producerea și reproducerea unei „localități ca o structură de trăiri” (Appadurai). Dacă acceptăm „imaginația ca o practică socială”, ce fel de politici ar putea recunoaște „dreptul de a participa în munca de imaginație”?

MĂSURAREA CA ACȚIUNE SOCIALĂ (SECTIUNE PROPUȘĂ)

Secțiunea este dedicată discuțiilor privind îmbunătățirea măsurării în cercetarea sociologică empirică, precum și dezbaterilor referitoare la locul măsurării atât în științele sociale, cât și în alte domenii de investigare sau de acțiune în viața cotidiană. Sunt invitate contribuții care clarifică dificultățile cu care se confruntă actorii sociali, inclusiv oamenii de știință, atunci când își propun să măsoare realitatea, și efectele sociale ale acțiunilor lor de măsurare.

Măsurarea efectelor socializării, contextului social și al îmbătrânirii asupra dinamicii religiozității

Mălina Voicu, Institutul de Cercetare a Calității Vieții, malina@iccv.ro

Dinamica practicilor și credințelor religioase poate fi atribuită a trei procese diferite: socializarea din perioada formativă (copilărie și adolescență), schimbări în contextul social și înaintarea în vârstă. Sondajele de opinie permit măsurarea variațiilor la nivelul populației în ceea ce privește religiozitatea, însă separarea celor trei procese diferite care produc aceste variații este destul de dificilă din cauza relațiilor lineare care există între acestea (vârsta = anul culegerii datelor – anul nașterii) și care duce la o problemă de identificare. Lucrarea de față își propune să testeze comparativ eficiența modelelor de tip age-period-cohort și a folosirii unor variabile proxy în rezolvarea problemei de identificare a efectelor socializării timpurii, schimbării contextuale, înaintării în vârstă asupra dinamicii religiozității. Lucrarea utilizează o serie de date referitoare la practica religioasă a populației României, care acoperă perioada 1991 – 2009 și care provin de la 12 sondaje de opinie desfășurate în perioada de referință (care fac parte din seriile EVS, WVS, BOP).

Măsurarea ca instrument de reinterpretare a realității sociale

Olimpia Moșteanu, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, mosteanu_olimpia@yahoo.com

Gabriel Bădescu, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Lucrarea analizează funcția dublă a măsurării în spațiul social: atât o funcție de evaluare, cât și una de reinterpretare și reconstrucție a obiectului de măsurat. Problemele de validitate ale unei măsuri au uneori efecte neintenționate substanțiale asupra actorilor sociali datorită influențării fenomenelor pe care le evaluează. Un exemplu notabil este cel al Produsului Intern Brut, măsura standard a performanței economice la nivel național, considerat a fi de către economiști precum Joseph Stieglitz și Amartya Sen nu doar o măsură imperfectă a performanței economice ci și un indicator a cărui utilizare excesivă a avut un rol în declanșarea crizei economice. Lucrarea discută acest exemplu, precum și altele cu un rol important asupra performanței economice și progresului social. Accentul va fi pus în lucrare asupra măsurării performanței în cercetare, în cazul României. Ne vom axa în special asupra efectelor pe care le are includerea în evaluări a numărului de publicații în reviste cotate ISI. Astfel, vom evalua calitatea de-a lungul timpului a câtorva dintre revistele românești care sunt în acest moment cotate ISI, identificând atributele care au condus la o creștere sau o scădere a calității ca urmare a cotării. În final, vom face câteva recomandări asupra modului în care calitatea cercetării poate fi măsurată astfel încât efectele negative asupra fenomenului evaluat să fie cât mai mici.

Re-estimating Turnout in National Elections: Romania, 1990-2009

Mircea Comșa, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, mircea@mmt.ro

According to the official data (Central Electoral Bureau - BEC), the turnout rate in Romanian elections was reduced by half in twenty years. Turnout in the 1990 founding elections was 86.2%. At the 2008 parliamentary elections turnout was as low as 39.2%, while at the 2009 presidential election 53.5% of the citizens turned out to vote at the first round. This paper questions official data regarding turnout and brings evidence that turnout in Romanian elections is increasingly underestimated. Two factors are responsible for this, the quality of the electoral register and migration (electoral fraud is another one but it is not discussed here). The effects of both factors are growing in time, falsely inducing the idea that turnout is sharply decreasing, but, in reality, this decrease is less pronounced.

Cum aflu cine are relații mai "bune"? / Măsurarea capitalului social

Alexandra Mihai, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București, ialmi@ialmi.ro

Capitalul social a fost abordat din multiple puncte de vedere teoretice și metodologice. Putem vorbi despre capital social la nivel colectiv (încredere generalizată, rețele de înțajutorare, cooperare la nivelul unei colectivități) sau la nivel individual (resursele de orice fel la care are acces individul prin relațiile sale sau încrederea pe care o inspiră). Lucrarea prezintă rezultatele efortului de a măsura capitalul social individual printr-un instrument asemănător generatorului de resurse (Van der Gaag&Snijders, 2005). De asemenea, s-a încercat și o aproximare a încrederii de care se bucură respondentul, precum și o corelare cu capitalul social la nivel de comunitate (vecinătate imediată), aproximată prin cooperare și relații între vecini.

Măsurarea conceptelor cu Scala Analog Vizuală

Adrian Dușa, lector dr. Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București, dusa.adrian@unibuc.ro

Valeriu Frunzaru, lector dr., SNSPA, valeriu_frunzaru@yahoo.com

Timp de aproape 8 decenii, instrumentele de cercetare din științele sociale orbitează încă în jurul propunerii lui Likert cu privire la faimoasa lui scală de răspuns, care acum îi poartă numele. Înaintea sa, dar și după ce a reușit să o impună, mulți cercetători au încercat să găsească o soluție mai bună însă aceasta a dovedit o rezistență cu totul aparte. Rezolvând probleme metodologice legate de măsurarea conceptelor, concentrarea răspunsurilor în doar cinci categorii prezintă însă și dezavantaje majore: are extrem de puțină variație, nu produce scoruri metrice decât împreună cu itemi similari, nu poate fi utilizată ca atare în analize statistice avansate etc. Articolul de față propune o soluție la toate aceste probleme, prin utilizarea unei scale continue. În opinia noastră, aplicațiile posibile ale acestei soluții au un potențial extrem de înalt în metodologia de cercetare din științele sociale.

Diferențe între două tipuri de scalare: Scala Likert vs. Scala MaxDiff

Vlad Simion, Unlock Market Research, vlad.simion@unlock-research.com

Vlad Cătună, Unlock Market Research

Datele sunt rezultatul unei cercetări de piață desfășurate în perioada 5-17 aprilie 2010 pe un eșantion de 1350 de respondenți reprezentativ la nivel național urban. În cadrul studiului am urmărit măsurarea preferințelor consumatorilor relativ la activitățile promotionale de marketing. Pe lângă obiectivele generale ale studiului, am încercat să evaluăm diferențele între două tehnici de scalare, respectiv metoda tradițională de scalare tip Likert versus o abordare inovativă dezvoltată la începutul anilor 90' de către Jordan Louviere – scalare prin diferență maximă (Maximum Difference Scaling). În acest sens, am măsurat aceeași baterie de itemi folosind atât metoda de scalare tip Likert, cât și un exercițiu de MaxDiff. Scalarea MaxDiff poate fi considerată ca o extensie a metodei de comparare în perechi (Paired Comparison). În cadrul unui exercițiu de MaxDiff, se alege un număr de atribute ce urmează a fi investigate, se împart în subseturi de 4-5 atribute conform unui design experimental ortogonal și balansat. În cadrul fiecărui subset, respondentul este rugat să

aleagă dintre atributele prezentate atât varianta cea mai atractivă, cât și varianta cea mai puțin atractivă, în mod exclusiv. Unul din avantajele față de metoda clasică de scalare tip Likert constă în faptul că prin exercițiul de MaxDiff se obține o scală unidimensională a importanței atributelor, bazată pe date măsurate la nivel nominal prin alegere discretă. Metoda forțează respondentul să facă alegeri discriminatorii între atribute, eliminând astfel posibilitatea de polarizare a răspunsurilor la extremele sau pe mijlocul scalei, cum se întâmplă în cazul scalelor de tip Likert.

Lasere, bacterii și dinozauri. Măsurarea stocului public de cunoaștere științifică factuală

Cosima Rughiniș, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București,
ana.cosima.rughinis@g.unibuc.ro

Scala cunoașterii științifice factuale construită de National Science Foundation este utilizată de peste treizeci de ani în anchete sociologice pe eșantioane largi, inclusiv în Eurobarometrele dedicate științei și tehnologiei - de exemplu, în Eurobarometrul 64.1 (2005) și 55.2 (2002). În general scala este folosită pentru a construi un scor al cunoașterii prin însumarea numărului de răspunsuri corecte. Un model similar este utilizat pentru alte scale de cunoaștere - precum scala referitoare la antibiotice din Eurobarometrul special 338 / 72.5 (2009). În această prezentare voi discuta posibile modele și metode alternative de măsurare și influența acestora asupra rezultatelor cercetării - în ceea ce privește atât estimarea intensității asocierii cunoașterii științifice cu alte variabile, cât și a nivelului cunoașterii în rândul publicului.

Număr, proporție și comensurabilitate: împărțirea munților în Vrancea, 1755-1995

Oana Mateescu, University of Michigan, Doctoral Program in Anthropology and History

Din rațiuni tehnice, cognitive sau politice, unele obiecte rezistă operațiilor de măsurare. Cu toate acestea, relațiile de comensurabilitate -- adică aducerea unor calități diferite la un numitor comun, care să facă posibilă comparația -- sînt indispensabile pentru realizarea celor mai simple tranzacții. Acest eseu analizează operațiile succesive de împărțire a munților în regiunea Vrancea, cu scopul de a elucida practicile cognitive și tehnicile de calcul prin care se ajunge la comensurabilitate. Cum se transformă munții în bani și cum se calculează relațiile de proporționalitate? În ce sens contribuie unitatea aritmetică - fie muntele, fie banul - la transferul cognitiv de informație, precum și la transferul concret de teritoriu? În fine, cum putem gândi rolul mnemonic al relațiilor numerice în perpetuarea formelor de proprietate?

Măsurarea primei impresii. Între Big Five și diferențiatorul semantic

Bogdana Humă, UEFISCSU, email: bogdana_huma@hotmail.com

În încercarea de a descifra fenomenul formării primei impresii, constatăm că acest concept, învăluit de ambiguitate ontologică, prezintă și dificultăți de cuantificare, respectiv măsurare. În lipsa reperelor irevocabil valide, testarea acurateții primei impresii s-a dovedit a fi o provocare dificilă, surescitând atenția psihosociologilor, a psihologilor și chiar a filosofilor. Concluziile acestora par să susțină ipoteza impresiilor acurate, însă, o analiză minuțioasă a criteriilor folosite poate pune la îndoială aceste rezultate. Mai mult, coroborarea criticilor aduse instrumentelor de evaluarea a personalității, alături de asumptiile sociologiei dramaturgice ne determină să ne întrebăm dacă într-adevăr putem vorbi despre „impresii corecte” în condițiile în care atât la nivelul cunoașterii comune, cât și la nivelul celei științifice nu există nicio metodă incontestabilă prin care se poate stabili acuratețea unui impresii.

INSTITUȚII, TERITORIU ȘI POPULAȚIE

Aspecte privind condițiile de locuire la populația de romi. O analiză (1992-2006) asupra dotării cu bunuri de folosință îndelungată

Adrian Nicolae Dan, conf. univ. dr., dan_adrian3@yahoo.com, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Lucrarea analizează în dinamica (1992-2006) aspecte importante cu privire la condițiile de locuire ale populației de romi, comparativ cu populația în ansamblu. Aspectele avute în vedere se referă la echiparea hidro-edilitară (racorduri la apă curentă, electricitate, canalizare etc.), la dotarea gospodăriilor (romilor) cu bunuri de folosință îndelungată (aragaz, frigider, TV etc.) ca și prezenta unor spații igienico-sanitare (baie, bucatărie). Sursele de date utilizate sunt 3 cercetări realizate la nivel național de ICCV (1992 și 1998) și FSD (2006). Concluziile preliminare ale lucrării arată că deși în acest interval (1992-2006) condițiile de locuire ale romilor s-au îmbunătățit într-o oarecare măsură, totuși, în comparație cu populația în ansamblu, o serie de diferențe s-au păstrat sau chiar s-au adâncit.

Criza instituțiilor administrației publice din România

Ion Boboc, Conf. univ. dr., bobprotector@yahoo.com, Universitatea Lumina / București

Intenționăm să aducem precizări legate de identificarea elementelor „crizei instituțiilor administrației publice” și să propunem soluții de diminuare a efectelor ei negative, pornind de la un fapt recunoscut: instituțiile administrației publice sunt politizate în exces, ele promovând mai degrabă partizanatul politic în practicile manageriale administrative, aspect dezbătut intens în aceste zile, ocazionat și de noua legislație privind reforma statului în general și a administrației publice din România în special. În acest sens, ne vom limita la identificarea cauzelor (inputs, outputs și procese interne), apoi la operarea de relații între acestea la nivelul instituțiilor administrației publice și criza reală care impune „reforma Statului”. Apoi vom prezenta soluțiile pe care le oferă 92 de subiecți investigați în acest sens: **22 de înalți funcționari publici de la nivel central și alți 70 de manageri publici din instituțiile administrative publice deconcentrate din România.**

Prima tranziție către modernitate. Studiu de caz: cele 23 de mari familii boierești ale Țării Românești

Bogdan Bucur, drd., bogdan_asg@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Studiul se bazează exclusiv pe surse primare și date de istorie socială și economică prin care demonstrez că cele 23 de mari familii boierești ale Țării Românești au traversat cu deplin succes perioada de tranziție de la feudalism la capitalism: dezvoltând un comportament economic capitalist, încă din perioada de sfârșit de "vechi regim agrar feudal"; monopolizând principalele dregătorii sau demnități guvernamentale ale statului feudal valah sau modern român; utilizând privilegiile și "structurile feudale", "ca suport în procesul de dezvoltare a pieței capitaliste și a instituțiilor moderne"; gestionând în mod "interesat" veniturile și serviciile publice ale statului valah.

Atlasul social al României din perspectiva capitalului comunitar

Dumitru Sandu, prof. univ. dr., dumitru.sandu@gmail.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Comunicarea reia vechea idee gustaviană a atlasului social al României. Obiectivul este acela de a realiza o imagine a României sociale pornind de la capitalul comunitar al localităților. Prin analogie cu teoriile diferitelor forme de capital la nivel individual (uman, material, social și cultural) este operaționalizat conceptul de „capital comunitar”. În baza acestui concept este construit un indice al dezvoltării sociale locale (IDSL), cu valori actuale pentru toate comunele și orașele țării. Din analiza datelor rezultă tabloul social al principalelor ierarhii și disparități în dezvoltarea local-regională în România de azi. Analizei strict descriptive îi urmează un demers explicativ al surselor de disparitate. Sub aspect metodologic discut validitatea noului indice și oportunitatea construirii unei măsuri de algoritm unic pentru estimarea dezvoltării sociale la nivel urban și rural.

O evaluare preliminară a ofertei de economie socială (Jud. Ialomița)

Adriana Neguț, doctorand / asistent cecetare, adriana.negut@yahoo.com, Facultate de Sociologie și Asistență Socială, ICCV

Pornind de la definierea economiei sociale ca domeniu ce reunește acele activități în care resursele economice obținute sunt direcționate către îndeplinirea unui scop social și în ajutorul comunității în care sunt implementate, putem afirma că o serie de organizații din România nu îndeplinesc decât o parte neînsemnată din aceste funcții. În urma interviurilor realizate cu reprezentanți ai organizațiilor ce ar putea dezvolta activități de economie socială și ai autorităților publice locale am constatat că termenul „economie socială” este insuficient sau deloc cunoscut. Cerere pentru serviciile de economie socială există, dar oferta este slab dezvoltată. Există câteva inițiative, deocamdată timide, de dezvoltare a domeniului la nivel local, principalul sprijin venind din partea sectorului ONG. Interviurile realizate confirmă faptul că situația este similară și în celelalte județe din regiunile Sud Muntenia și Sud-Vest Oltenia.

Sectorul neguvernamental din România. Profil și tendințe de dezvoltare

Mihaela Lambru, Lector Dr., lambruadf@b.astral.ro, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Douăzeci de ani după 1989 –*annus mirabilis* pentru spațiul central și est European – România arată diferit din foarte multe perspective. Avem o economie de piață instalată, rolul Statului în societate se află în plin proces de redefinire, structurile și procesele democratice sunt implementate. Un rol important în schimbările democratice din societatea românească l-au avut și il au organizațiile neguvernamentale, structuri asociative redescoperite după 1989. Studiul de față își propune să prezinte un profil al sectorului neguvernamental după 20 de ani de evoluție. Vom prezenta elemente de dinamică și structură a sectorului neguvernamental pornind de la date recente realizate în cadrul unei cercetări de amploare gestionate de către FDSC cu finanțare CEE Trust. Pe lângă această prezentare de profil de sector în prezentare vom pune accentul pe elemente de bună guvernare, analizând relația dintre Stat și Societatea Civilă din ultimii 20 de ani, propunând o grilă de analiză a caracteristicilor acestei relații.

STUDII EMPIRICE ALE RELAȚIEI DINTRE FAMILIE ȘI SCOALĂ

Credibilitatea sursei în construirea opiniei publice și a opiniei de grup-Onestitate versus competență în grupul de elevi

Vanea Madalin Octavian, drd., madalinvanea83@yahoo.com
Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Prezentul studiu se focalizează pe dinamica opiniilor adolescenților în relație cu două atribute esențiale ale credibilității surselor de informații și opinii, competența și onestitatea. Principala întrebare de cercetare a fost dacă, și în ce măsură, opiniile adolescenților sunt influențate în mod diferit de cele două atribute, evaluate la nivelul a doi factori de influență asupra opiniilor lor (profesorul și televiziunea). În cercetare au fost incluși 120 de elevi de clasa a X-a, de la două licee din București, diferite ca standarde educaționale și profil. Datele au fost culese prin intermediul unui chestionar care a conținut întrebări referitoare la: 1. opinia elevilor cu privire la șase teme frecvente în mass-media la data la care s-a realizat cercetarea; 2. aprecierea coincidenței opiniei personale cu opinia celor două surse de influență; 3. disponibilitatea elevilor de a-și schimba opinia în cazul în care sursele menționate au o opinie contrară. Analiza de varianță și corelațională arată că opinia elevilor este influențată mai mult de competența decât de onestitatea sursei și că opinia

elevilor care frecventează un liceu cu standarde ridicate și profil teoretic este mai puțin influențată de cele două surse decât opinia elevilor care frecventează un liceu cu standarde scăzute și profil tehnic. Rezultatele atrag atenția asupra: 1. influenței competenței percepute de elevi a profesorilor și posturilor de televiziune asupra opiniilor lor; 2. responsabilității profesorilor și televiziunii, mai ales față de segmentul de populație reprezentat de elevii care frecventează licee cu standarde educaționale scăzute și profil tehnic.

Dimensiunea valoric-normativă în familia românească recentă

Ecaterina Morar Prof. univ., ecaterina_morar@yahoo.com, Facultatea de Sociologie si Asistență Socială, Universitatea din București, Andreea Stan, Lector.dr., Universitatea din Pitești

Comunicarea vizează identificarea semnificațiilor a patru concepte cu valoare etică în cuprinsul familiei: toleranța, loialitatea, nevoia de dreptate, iubirea de familie. Comunicarea se întemeiază pe o cercetare concretă efectuată în București și Pitești.

Aspecte psihologice ale comunicării între adolescenți și familie

Nadia Despa, Asistent universitar dr., despa.nadina@yahoo.com
Universitatea din Pitești

Lucrarea de față urmărește identificarea aspectelor psihologice care determină o bună comunicare a adolescentului cu familia, ponderea factorilor psihologici în aptitudinea de comunicare a adolescentului cu familia și evidențierea dezavantajelor pe care o implică lipsa comunicării în cadrul relației dintre adolescenți și familiile lor. Ipotezele de la care am plecat în elaborarea acestei lucrări sunt următoarele: 1. Lipsa petrecerii timpului liber cu copii și insuficienta cunoaștere a problemelor acestora duc la absența comunicării în cadrul relației adolescent-părinte. 2. Cu cât adolescenții acordă o mai mare importanță comunicării cu părinții cu atât au un nivel mai ridicat sau mai scăzut la anumiți factori de personalitate. Pentru această lucrare am utilizat următoarele teste: testul de personalitate Eysenck, CPI, testul 16PF și interviul. Aceste instrumente au fost aplicate pe două loturi de subiecți (11 fete și 11 băieți), elevi în clasa a XII-a, toți elevii au vârsta între 18 și 19 ani. Concluziile care au reieșit în urma interpretării psihologice a rezultatelor sunt următoarele: (1) Aptitudinea de comunicare a adolescenților se calează în jurul unor trăsături de personalitate precum extroversia, echilibrul afectiv, dominanța, sociabilitatea, independență, toleranță și flexibilitate. (2) Peste jumătate din lotul investigat au un nivel superior și mediu la aceste trăsături de personalitate, excepție făcând variabila nevrotism.

Aspecte ale acompanierii perinatale în România

Ecaterina Stativa, Cercetător științific gr.1, kattysu@yahoo.com
Institutul pentru ocrotirea mamei și copilului „Alfred Rusescu” București

Dovezile științifice ale cercetărilor din domenii precum neuroștiințe, genetică, biologie, antropologie etc., arată că există o legătură determinantă între sănătatea, bunăstarea și competențele unei populații și condițiile în care s-au dezvoltat membrii lor în perioada copilăriei timpurii. Această perioadă este cuprinsă de la etapa intra-uterină până la șapte ani. Studiul privind *Acompanierea perinatală* realizată în 2009 de către “Federația organizațiilor neguvernamentale în protecția copilului” în parteneriat cu Institutul pentru ocrotirea mamei și copilului „Alfred Rusescu”, pe un eșantion reprezentativ de gravide a evidențiat o serie de aspecte deficitare grave ale modului în care se realizează îngrijirea prenatală în România. Lucrarea pe care o propunem pentru prezentare se focalizează pe cele mai relevante aspecte ale îngrijirii prenatale, inegalitatea șanselor femeilor de a beneficia de îngrijiri de medicale de calitate și impactul pe termen lung al neglijării investiției în dezvoltarea timpurie a copilului. Cercetare realizată de: Daniela Gheorghe (coord), Ecaterina Stativa, Diana Nistorescu, Alin Stanescu, Marie- Colette Lalire, Carmen Anghelescu, Oana Clotoci, Andreea Anton, Nina Stanciu.

Education's function in defining a dimension of social participation – social engagement in work

Eugen Blaga, prof. univ. dr. ebлага2007@yahoo.com, Alina Juravle

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

This essay wishes to offer arguments which prove that there exists a need for education to contribute to the consolidation of a dimension of social participation, a dimension that, in this context, is called social engagement in work. In the first place, it includes an attempt to define what we call social engagement in work and to outline its positive implications on individuals and on societies. Moreover, we wish to argue that the foundations of this engagement could and should be created through education, so that it be assumed later, in one's working life. By the concept of social engagement in work we have tried to define a domain which views work as having its reason particularly in the social finality of work. Education's function is to clarify the place that work should occupy in social and individual life, so that youths assimilate at least a set of values which can facilitate his professional fulfillment and give him a sense of integration, usefulness and importance in society. Social engagement in work involves an activation of individuals in the direction of protecting their interests and satisfying their needs in and through work and most of all strongly motivating and giving them reason to protect the interests and satisfy the needs of the society in which they integrate through work.

Europenizarea școlii românești prin implementarea de proiecte educaționale Comenius

Carmen Chira, prof. dr. christichira@yahoo.com

Liceul Teoretic "Aurel Lazăr" Oradea

Scopul lucrării constă în elaborarea de concluzii și recomandări utile în domeniul activității internaționale, ca instrumente de dinamizare a procesului de europenizare a școlilor, de eficientizare a relației școală-elev-părinte-comunitate. Problema cercetării o constituie faptul că școlile nu sunt pe deplin conștiente de valoroasa resursă pe care proiectele Comenius o reprezintă pentru dezvoltarea instituțională. Pentru realizarea obiectivelor stabilite și pentru verificarea ipotezelor am folosit metode și tehnici structurate obținând date privitoare la cunoașterea modului de accesare a fondurilor europene, implementarea de proiecte (2006-9) și impactul asupra instituțiilor beneficiare. Interpretarea datelor obținute (de la 420 de subiecți chestionați) a confirmat ipotezele și a condus la realizarea scopului lucrării.

Prestigiul ocupațional și opțiunile de carieră – anchetă în rândul studenților din România

Ana Zamfir, Doctorand, Cercetător științific gr. III, anazamfir2002@yahoo.com, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială / Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale

Lucrarea de față își propune să investigheze procesul de atribuire a prestigiului ocupațional și relația acestuia cu opțiunile de carieră ale tinerilor. Studiul se bazează pe analiza datelor culese prin anchetă sociologică la nivelul unui eșantion de conveniență de 163 de studenți încadrați la trei instituții de învățământ superior din București. Instrumentul de cercetare utilizat a inclus „Testul de interese profesionale – TIP ‘93” adaptat de Septimiu Chelcea după Martin Irle, „Scala Valorilor Ocupaționale” elaborată de Morris Rosenberg, Harold Rosenberg, Edward A. Suchman, și Rose K. Goldsen (1958), precum și întrebări menite să măsoare prestigiul atribuit de studenți pentru nouă ocupații selectate. Astfel, se are în vedere evaluarea relației dintre intensitatea intereselor profesionale, valorile ocupaționale ale studenților și prestigiul atribuit ocupațiilor.

Violența în relația de cuplu: abuzul asupra femeii în România

Bonea Georgiana-Virginia, drd. georgiana.bonea@gmail.com

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Studiul își propune evidențierea relației dintre violența în relația de cuplu din România și gradul de încredere al victimelor în instituția Poliției. În acest scop, sunt prezentate și analizate o serie de date privind evoluția violenței în relația de cuplu așa cum apare ea în statisticile Poliției Capitalei, în cele ale Institutului Național de Statistică, în statisticile Agenției Naționale pentru Protecția Familiei și în presa din România (monitorizare a presei), în perioada cuprinsă între 1990 și 2009, în vederea desprinderii unor tendințe și ritmuri specifice violenței în relația de cuplu. Analiza statistică este

completată de estimarea de către populație a eficacității apelurilor la numărul de telefon 112, în vederea măsurării gradului de încredere pe care aceasta o are în instituțiile cu rol de prevenire și combatere a violenței.

